

BAR PŘÍRODA

—
Petr Král

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Bar Příroda

čili

Budoucnost

5 km

Petr Král

Básně o lidech

1961–1967

Znění tohoto textu vychází z díla [Bar Příroda čili Budoucnost 5 km](#) tak, jak vyšlo v definitivní verzi v prvním svazku autorových Sebraných básní, Větrné mlýny, Brno, 2013. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Petr Král: Bar Příroda čili budoucnost 5 km), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 22. 11. 2019.

OBSAH

I Malé dějiny.....	7
Soukromý hrad Mikuláše Medka.....	8
Malé dějiny (Příměří).....	10
Kus textu.....	11
Epilog.....	13
Žluté nebezpečí.....	14
Budoucnost straší na návsi.....	15
II Sám ale neporažen.....	18
Jak se v noci veršuje.....	19
Nehlučný nálet.....	20
Za pět minut dvanáct: všechno při starém.....	21
Strašnice od jara do podzimu.....	23
Je léto, jsem dospělý.....	26
Věčný plenér I.....	30
O středu dřív.....	33
Vzpomínka na báseň-výlet.....	34
Sám ale neporažen.....	36
Večerní třesky blesky (čili Hadříky, problémy).....	40
Dvě minuty ticha za padlé dívky.....	42
Pohlednice přírodě.....	44
III Hostinec pro dívky.....	46
Hostinec pro dívky.....	47
Šeptem.....	56
IV Budeme čili České Budějovice.....	58
Slavobrána do krajiny.....	59
Věčný plenér II.....	61
Vzpomínka na špatně čitelnou báseň.....	63
Deštná bez vody.....	65
Malé a menší (čili Zbloudilé střely).....	69
Čitelně: dnes jasno.....	76

Deset minut poesie	78
...a vysoko nad laťkou hvězdy	87
Průvodce budoucností	90
Poránu, metr od pravdy	97
K budoucím bicepsům	99
Dovětek k dějinám	101
Boží Lhota	106
Hospoda U lidí	109
Dodatek: Slovník hlavních výrazů	111

I
Malé
dějiny

Soukromý hrad Mikuláše Medka

Drobné nehody plísně na stěnách díry
hemeroidy ty pobledlé neony poslední usměvavá
nedopatření
v nehybné tmě v nenapravitelném masakru
dehtových harantů
Kožený skrček je dál nepromokavý opravdový nestor
mezi nemluvnaty
vyrývá každým zívnutím nová neúprosná léta
do masa pařezu
Podobně občanova hlava když konečně smekne
vzporný klobouk
zjeví zdařilý průřez salámem

Naposled se rozněžnit nechat své rozpustné ruce na
zteplalé jarní mělčině
tam kde jsme se včera marně chvěli s oky rosy
přišpendlenými v bodláčí
Velká tramvajácká matka sem valí z obzoru pohled
zbořených hradeb
chodící uniforma hrdě nasakující kouřem narychlo
vyčpaná dvěma odřenými tenisáky
zastíní už navždy vzpomínku na sněhovou kouli
vtlačenou do umaštěné lavice

Rozstřílené vrány rozstřílené kolovrátky
ještě vrzají
roztrhaná harmonika jakž takž vyspravená sněhem
rozpadá se sotva jsme zkusili zahrát

Rezavé hrnce děravé prapory i ucha od půlitrů
čekají jen na povel rozstřílených učitelů Ti zas
gestikulují v čele průvodu v domnění že zakládají
hnutí odporu
či jiné hnutí

Mylně jsme měli zato že by mohlo být krásněji
považovali rozmáznutého ptáka na podiu
za své sražené plavky
A výhružná nádivka je tady ztělesněná spravedlnost
toho veselého řádění
pleská teď rovnou před námi svým úsměvem
plandajícím lajntuchem

Ti co se přiznali odcházeli smířeni pod popravčí vrátka
povzbudivě poplácávání dlouhými futrály lákali zdaleka
na svou zemdlelou krev
stařecké krahujce z vyrudlých státních znaků

Když pak odlétali nasyceni na hliněnou věž
Mikuláš už je vyhlížel ze střílny

Malé dějiny (Příměří)

Cvičné hovno zapadlo do zažloutlé stepi
obláček prachu který se tam zvedl
neudržel si dlouho tvar mapy Afriky

Klid

klid v polích kolem i uvnitř rozklížené pažby
jen Rudé právo v dálce u lesa se snáší na mrtvého
střevlíka

Klid až k bílým oblázkům na dně vyschlého řečiště
těm nejmenším pevnostem

Od lesa ke kuřáckým potřebám roztroušeným v trávě
a nazpátek

s celou armádou svých mravenců maskovaných líp
než Japonci

co pamatuju nosím tu tak po kapsách svou pevnou
kostku lihu

svůj stále víc unavený materiál

Kus textu

...šeredné vyhlídky do staré omítky
nepěknější než pohled na zaprášená polínka
narovnaná v šeru
Všechno je provždy jiné už jen vyteklé na dlažbu
už jsme se nedali zlákat do zatuchlých sklepů tramvaj
jen jednou jsem do jedné vstoupil nikdo tu však nebyl
jen trochu sena v koutě a dosud hutný zápach
svědčily o tom že zvěř vytahali ven
poměrně nedávno I to se však čím dál víc táhlo i to
vytékalo
zůstal jsem sám se vzpomínkou na někdejší tlačenici
někdo mi tenkrát vrazil do slabin svou zamaštěnou
aktovku
to jsem ho ještě neznal
Už tehdy jsem ji tam nedokázal udržet

Zůstal jsem opět sám zaposlouchaný a vztyčený
nic než má samota a to věčné stékání dohromady
docela úplné
úporné svlažování staré kůže
V noci navíc i mazlavé zbytky polí
hrozné krdy které za tmy nejsou tak hrozné
a v nichž to snad mělo bloudit má
láska

V intimním šepotu uvnitř hlavy kudy bloudí nebo spíš
kde se chvěje

míní-li se tím ta trocha rosolu v někdejší oranici
či snad přímo můj dávný kornout rohlíků dnes už
jediná tvrdošíjná špička
drhnoucí kdesi za městem pod plátěnou kulisou průčelí
zmítanou sem a tam v umanutém větru

Epilog

Zbrusu nový monolit padlý na malou pevnost
a neúprosná trhlina v malé pevnosti kde napříště
zarůstá trávou
vrcholek zánovního monolitu
nádavkem i nadmutá pak pásem nábojů omotaná
a nakonec u lesa pohozená kráva
Došel jsem až k lesu ale u lesa bylo hovno
kdyby přes to aspoň přehodili americkou vlajku
odhrnul bych ji a když bych viděl oč jde zas bych to
přikryl

Hovno však bylo tady samo uprostřed světa
který byl zticha
samá voda s bídou mrtvá myš a prasklý prezervativ
mezi dvěma míjejícími se tramvajemi
bylo zbytečné něco dodávat

Už jsem odtud navždy odcházel
když se poblíž pro změnu rozvoněl magnetofonový
pásek
udělal jsem trochu nepořádek v trávě ale nakonec jsem
ho našel
Přebral jsem si to hned na místě:
ticho zůstalo tichem
nebýt slabého uříznutí asi vprostřed pásku nevěděl
jsem dodnes
že nejsem sám kdo tu čeká na povely

Žluté nebezpečí

Ale ty malé pevné drny jen stěží rozeznatelné
při pohledu na letní krajinu
v horkem vysušené trávě
no ano jsou to oni jejich přízračné prdelky
dým z jejich cigaret je cítit senem jejich ohýnků
diskrétně doutnajících ve stepi která se vejde
do kukátka
Až jednou večer pohlédneme pod stůl a spatříme
je tam jak si pohodlně sedí
Evropu v nás i kolem nás zamrazí
kdyby jen proto že chtějí co nejlépe hospodařit
v zahradnictvích na kraji Prahy

Bude nebude
nepřestaneme s nimi válčit ve svých představách

Budoucnost straší na návsi

Prokopovi se Standou

Kdykoliv zavřu oči spatřím zas ve tmě svou kuřáckou
světlušku
zarudlou bortící se hromádku v jejíž záři sem lecos
připlouvalo
bělavé bříško nejedné larvy stmívání
ohýnek při němž si bylo lecos možné prohlédnout
kámen po kameni celé Národní divadlo
Měli jsme toho pak dost nadosmrti
pohledu na strniště s otýpkami kouřícího tabáku
i na těch pár dalších vydařených věcí to všechno čeho
bylo zapotřebí
abychom začli život laskat ze všech stran
život všudypřítomnou světlušku již uvidím ještě i pak
v díře
jak krouží kolem mých zarudlých polyhistorických uší

Ted' už nic dalšího jen vůně benzínu horký vzduch
mezi stébly
vlajka Ameriky odhozená do trávy
jen se do ní otřely zasviněné ruce
nic pravopisná chyba
a znovu nic
už na to nemyslet na pochcané houští a na třaslavou
hromádku dětí u lesa na jejich rozměklé berličky
a na trochu bílých třísek v soumraku u kraje
pomuchlané cesty

na něžné jazýčky sestřenic v peci kurníku
Už nemyslet
na všechny ty strašidelné představy
nemyslet na nic dokonce ani na obroušené kolíky
v prachu
na návsi jak se blíží neúprosně vzduchem
tetelícím se nad českými městy

Na předměstí stála ohrada
normální ohrada z normálních českých prken
za ohradou stohy narovnaných dveří málem už
v budoucnosti
převyšovaly ji každý právě o dveře
co jsem měl dělat vedro bylo čím dál nesnesitelnější
nešlo pořád tu jen civět na díry v uniformě zvedl jsem se
a oblékl si ji i s dírami
Bylo pak snadné dojít k ohradě dřepnout si na bobek
a začít civět na ni
nic se nedělo pomalu jsem začínal věřit že válka už
začala že už to školáci spustili
ticho aspoň bylo tak nápadné jako by vychytali všechny
ptáky
a nahradili je drátěnými pokud jde o ohradu
aspoň ji hned celou nepokadí Podobně ani tvář toho
kdo zkouší postupně proti prknům své státnické
úšklebky
od nejprozíravějších po ty zcela rozvláčné

Také zrcátko s břitvou leží v prachu zdánlivě v pořádku
ve skutečnosti ale po celé délce prasklé
co mne se týče civím na ohradu jako dřív na uniformu
až na to že tu mám teď na sobě už nemyslím

na kolíky na návsi teď docela blízké
na někdejší povyk sestřenic v nových králíkárnách je to
jak říkám
jsem už k tomu zcela lhostejný právě tak ostatně jako
k hrozivým bradám kozáků
pozdolna vystupujícím z kopřiv tam za ohradou

(Plzeň, 1961)

II
Sám
ale
neporažen

Jak se v noci veršuje

Až doted' noc se podobala noci stačilo začít u „a“
k „zet“ a zpátky tma se ani nehnula
Načechrávali jsme černé peřiny zařizovali se
v pohostinném vlhku v ohvězděných kopřivách
hubu plnou aforismů
lebedili jsme si

Teprv teď
někdo klepe jednotky potu výsměšně defilují
mezi rozházenými písmeny
nic nepomůže točit se zády ke dveřím
Někdo klepe
sám Tyrš
uklidit
důkladně i na svém psacím stole včetně předchozích
řádků

Teprv pak se s rozmyslem zatvářít
na uklizený svět okolo
bez Národního divadla nikde taky jediné noviny
právě dost místa na to uložit se nezraněn
kolem 5. února 1966 ve Strašnicích
ke spaní

Nehlučný nálet

Tohle zcela srozumitelné vyprávění
trochu pochechtávání z noční tmy
pod něž se stačí podepsat
a o něž nepřestává jít
v mírně pozměněném devizovém kurzu
zatímco uvozovky s vykřičníky se výhružně hromadí
za zády
malé vyprávění o lásce
o něžných krutostech rozlámaných zahradních židliček
a o subtilním zmatku v altánu

Zatímco tma je stále stejně levná
na vylidněných mýtinách lesních spartakiád
dělám si vlastní soukromou půlnoc
Když se dopočítá až do dvanácti lze obvykle konstatovat
pozoruhodnou osamělost
na prahu lesa si čistí boty nové neštěstí
předem nešťastné jak vystrašené strašidlo

Tak žádný strach mám je všechny u sebe
první i dvanáctý všechny své strašnické stíny
Kuk! v textu první se ukázněně zařadí na konec
a vyprávění může pokračovat Pořád dál
až do středu lesa tam kde je nejhlubší tma
uprostřed bílé stránky

Za pět minut dvanáct: všechno při starém

Standovi

Má bezmezná píle nezaměnitelná s trpělivostí
ani s kteroukoli jinou z mých pozoruhodných vlastností
jako vždycky jistě má noční píle
(I otázka po oblíbeném sportu
zná jedinou odpověď: noci!)

Ještě jsem ve vycházkovém a už mám v ruce pero ještě
dřív než druhá nahmátne v kapse
i zbrojní pas A to jsem teprv u sedmého verše
jsou tu jistě všichni jdou dál ulicemi nechávají
v kapsách cinkat rolničky
počítají se sami
(A ovšem: dělají ticho snesitelnějším
úplné ticho důkladné opevnění noční metropole
kolem mého pera)

Už mám na sobě rubáš a ještě je držím
v paměti
rolnička na konci pera při psaní slabě cinká právě dost na to
aby mi zabránila usnout

Nikdy si zato nejsem jistý
procitám-li na správném archu papíru
Už léta tu mám opravdu velká sucha

den za dnem méně snesitelné funění okolních cvičenců
den za dnem hůř slyšitelné
Jinak nikdo stejná tma jako před zhasnutím
totéž luxusní nepohodlí u barpultů nočních ulic
ve tmě na trůně totéž marné drápání se dolů
s bezmezně trpělivou pílí chátrat ani jednou se nesplést
Chátrat a nepovolit ani na krok od díry

Strašnice od jara do podzimu

Popišme nejprve krajinu:

jaro v každém čtverečním centimetru vzduchu
i zeleně okolo

patnáct šestnáct sveřepých profilů na pozadí humen
někteří zavěšeni do svých dvounohých přítelkyň
s výmluvnými třpyty na náhrdelnících a puškách (ti,
zdá se, jsou na malém výletě)

jarní bouřky nu ano

vy jež zdravím lehkou úklonou směrem k rodnému
domku

jak tam dál rozštelováváte ty vinty dál v důležitých
příhodách

jakými se učesaní mění v rozcuchané
řidčeji i naopak

Nejlepší příležitost k zopakování zvlášt' zdařilých výjevů
z dosavadních dějin

Například Tyrš s Husem když se opět stali prostými

Nováky

zřetelný třpyt slz v těch slavných očích

na kraji lesa ve vrcholné chvíli příhody s červánky
hned vedle je pohnutá vzpomínka na takzvaný plot
nezapomenutelné střídání dřevěných planěk

dodnes provázené rozverným hvízdáním Škroupova
šlágru

metr odtud se zas drží v křížku Frištenský s Kořenským
za jasného počasí rovněž zřetelná slova Z PRDELE KLIKU

zdobící dosud známé průčelí
naposled drátěné oko velikosti smyčky
O pestré barvy jedné sezóny později táž něhyplná věc
právě jen o nadechnutí těsnější

Ano tento verš skrývá jen dost tumpachovou tvář
zamyslet se je všechno
co zbývá
zatímco svět zarůstá kapradím náměstí mizí
pod haldami nedopalků a pilin
vyrůstajícími dál na předměstí v nová mauzolea
regály se ztrácejí pod celými městy knih
anebo z jiné strany: zdálky je to Praha zblízka jen
dovedně poskládané svazky slovníku
a učíme se bdít
trpělivě hlídat spánek ctnostných svazků
dokonce ctnostně hlídat svazky spánku
ráno k tomu přidá i nezbytnou hrdost
hrdost na ptáky i s klecemi jak se říká
ptáky zřetelné proti obloze štědře obdařené peřím
a většinou i nejméně jedním zobákem
také ptáky se všemi vlastnostmi Slováků
v budoucí realizaci vtipného nápadu
Navíc i ty stránky ptačí existence schopné vnést trochu
vzruchu do červnových rán
na vylidněných českých jevištích
jejich klece neutuchající nadšení už jen při pomyšlení
na proslulé prázdno
mezi dráty
prázdno jež je ve skutečnosti zdařilým jarním počasím
A já

Sám za sebe mám být na co hrdý v okolní krajině za
mne nezaznělo
jediné nevhodné slovo
i stehlíky jsem neoslovoval jinak než jmény osvěcených
panovníků
jejich štěbetání mi vrací všechny mé přednosti

V každou roční dobu se tak pořádají drobné ale úspěšné
oslavy
nedávno to byl malý večírek na rozloučenou
v nejnapjatějším okamžiku stmívání jsem musel
konstatovat že pro mne přestala existovat Jižní Amerika

A nazítří znovu
vyptat se podrobně na nejbližšího Žida
a vydat se na cestu
úspěšně překonat nástrahy návnadu blankytu v pasti
otevřených dveří
trpělivě odklízet knihu za knihou
dokud se mezi nimi nezjeví hledaná bradka zřetelně
vyslovit adresu nejbližší plynové komory
teprve pak jít po svém věnovat se obvyklým starostem
s délkou kroků a smekáním klobouku

Večer: nad krajinou se stále víc komolí známé úsloví
o tmě a o hvězdách Říká se tomu pro změnu starosti se
stmíváním

Jako obvykle
v mé pracovně se činí celé Východoslovenské železářny
srdce už klepe u sousedů na dveře
jen v textu je pořád stejné ticho

Je léto, jsem dospělý

Doleva ke středníku a doprava k pomlčce
doleva k „židle“ a napravo k „úsměv“
od zřetelného ano k sotva znatelnému vrtění hlavou
po pravdě řečeno nemám tu právě na vybranou
Poledne všechno v pořádku
až po bradu úspěšně plný vlastního podpisu
zbývá tykat si trochu s Tvůrcem
chvíli počítat pak to úlevně vypustit
s výhledem na celkem pochopitelnou krajinu
s jistým počtem nepochopitelných stromů

Je krásně
pomalu doplouvám k nejmenšímu ostrůvku
plavu a vím:
svých čtyřiaadvacet jsem si už pomalu odseděl
na ostrově s vlastní pannou Marií
malý ráj se všemi znamenitými přednostmi českého
pravopisu
Sedět a tykat ostrůvku pozorně naslouchat chybám
v ptačí řeči
říkat si: je krásně a horlivě přikyvovat

Pozorně naslouchat
pan Beckett má tedy zato že je nejdřív nutné pobýt
trochu v místnosti
a teprv pak vyvětrat
Pečlivě proklepávat zatvrzelou zeď

Alois Jirásek se schovává v lese za stromem
opravdu krásně mám-li se trochu poopravit
pozorně
než přijdou mraky než začne pršet do soukromých
deníků
aspoň pár dalších ilustrací k vlastním poznámkám na
okraj přírody
Vylidněná Národní třída bez školáků i básníků
tam jako na jiných prázdných stránkách jsou
psát aspoň mezi řádky denních zpráv vklouznout mezi
verše svítání když váhá před městem
zatímco školáci okusují poslední kolotoč
kradu se zadem příštím podzimem a smekám bez
vyzvání
před vším co má taková republika mezi nohama
na neposkvrněném čele vychází nová jistota
jako když se řekne „školáci okusují kolotoč“
Odehnat hajného a jít zas jednou spát sám
sám a nespoután do tmy kde není vidět ruměnc
V noční tmě
lehce zčervenat teprv potom se zastydět
po delším úsilí si vybavit své jméno

Jinými slovy hvězdy padají všude
kam se přijde náhle na návštěvu
vždycky sám i s Emilem
jak už se říkává
Přírodo přírodo zrádná bestie
schováváš se v noční přírodě

Zkoušel jsem chvíli opět počítat
ale ne a ne dopočítat se Snad tedy skutečně

všechno v pořádku
trochu jsem se nad tím zasmušil
všechno zkrátka vážně jak mělo být
úporné zápolení s čísly než se znovu zjevíme
nad hladinou
a začneme odčítat
tak nějak navždy osvobozené od rozmilého
počítku
prožitku
výhybky
počítku
přehodím výhybku svět bude ještě koukat
do Strašnic jak je tu všechny tajně miluju jak jen možná
udatnou láskou toho
kdo ví že se už nedopočítá ani těch krátkých natož těch
co je přesahují
o celosvětový centimetr

Cvičil jsem si podpis a slunce na to svítilo
spiklenecké mrknutí do krajiny
bylo tam
všech svých 365 paprsků pěkně rozložených kolem
bylo a nebylo
jako vždycky
vyprávěli jsme si o tom dřív než se docela setmí
jenže tak daleko se nikdy nedočte
hajný je ten kdo ve tmě špatně slyší
jak známo
ve škole se nestřílí
Šuškali jsme o tom v lavicích mezi jednotlivými výstřely

Dre Miroslave i vy inženýre Jene
orodujte za nás
celou neskladnou přírodu a ke všemu na přeskáčku
třpyt všech slavných příborů z vykradené nebeské almary
ve své jediné hlavě
své jediné důležité hlavě s nadměrným počtem metrů

Věčný plenér I

Ano

je to stále táž vyhlídka, Jiří
do panujících krásných dní to věčné vyprávění
schylující se ke konci
vzpomínání skomírání
také naopak
stačí když si dokážem připomenout
jak se to řekne: „Kde jaký dalekohled, kde které brejle...“
Skutečně
v přírodě jak se to mezi námi blýsklo ve vřesu
z vřesu do obilí také mi uniklo
několik třpytivých detailů
rybičky jak nám projedou
z vyhrátého hnízda na obzoru když tam tedy na chvíli
nechají buzerování
a ve vřesu tím lákavější vrátka
tím slastnější vklouznutí tam kde se mi blýskly
jedna vedle druhé malé a třpytivé u větších pestřejších
a víc rozvitých
Jsme všichni zas až po uši
v přírodě ve starém majestátním korytu
herec řve na herečku: bestie!
tvá něžná bílá hromádka mě nutí zpívat
Jedno za druhým bylo to tu všechno
naše zářivé skomírání
ve vrátkách nadevřených do blankytu mé cudné „vivat“
zvolna vadnoucí do zblblého vrnění

do okolní přírody tu a tam navíc i za vábného
proklepávání vzdálené letní věže
také že máš uši má láska
no ano
a ostatní povzbudivé podrobnosti
to všechno o čem se mluví v Liberci
nebo ještě lépe když se z Liberce přijede vtipkovat
do Prahy
Současně s prškami citoslovci s křepčením interpunkce
v prohrátém vzduchu
tvá bílá plachetka brázdící obilí
blaženost opět nevědět nad tou něžnou ploutví
jak je to vlastně s rybkou

Další neméně zřetelné detaily
zákrut u potoka kde zdřímnou pod zvlášť čitelným
tvrdým Y
Chvíli jsem se šacoval pak už jsem se však v duchu
rozkročil nad krajinou
a pevně držel v ruce tu nejznamenitější věc světa
ve vřesu jak se mihne
také můj známý Resselův šroub
má proslulá Winchestrova elektrika a Wattův padostroj
Ve světovém poledni
jasno jaké je jen v hlavách přátel okamžik před novými
vynálezy

Podržme si to tedy jak se patří
každý to své
nehybně přichystání vždycky tak trochu jak na vršku

už to samo je úvodní iniciála Když se vzápětí řekne
amen
je samo od sebe i po básni

Bez překotného drápání
poslední skomírající „k čertu“ nad pustým papírem
nejmenší pohromy v trávě tvá malá bílá hromádka
ne na víc než na chvilkové zvlhnutí na jediné třpytné
zajíknutí
v čase nového rekordu na 110 yardů
Ve vlhké trávě
jen jak se dál šustí na světě
jen to co nám stačí proklouznout skrz vrátka
z vadnoucího „vivat“
a v dálce jak zas neomylně napadají na večerní nádvoří
já jak tu jsem zas neomylně nachystán jako právě
dopsaná Dialektika přírody
v zaplněné mezeře proti otevřeným vrátkům
ve kterých je zase stejně neomylně
tma

O středu dřív

Mluvíme všichni pravdu

Stál jsem zády k lesu jako před skříní
správně by si měl člověk vzpomenout na každý obličej
strčit si fajfku aspoň do zadku V tomhle počasí bude
tak jako tak krásně
než se na to zas slavně zapomene

Dodnes mám slzy v očích když si připomenu den
v němž bylo vynalezeno zrcadlo
Ježíši!
stačí zavolat

na slunci kde je tak pěkně vidět do proslulé truhly
plné všech našich kravat

Vzpomínka na báseň-výlet

Jedna z mých nejzdařilejších básní se zabývala mým
nápadným odporem k poesii
chodil jsem v ní už jenom zvracet na hroby básníků
dokonce se v ní výslovně předvíдало co nastane až to
někdo zjistí
jak mě vytáhnou z textu a nechají ho neobydlený
aspoň tak dlouho než mě místo Šebka posadí do
Jilemnice
a jeho to pošlou dopsat sem do Strašnic
mezitím se ovšem v básni lecos změní slovo hovno
přijde nahradit slovem housle slovo kavárna slovem
kasárna
potěšení slovem vykleštění slovo zadnice slovem kniha
slovo kniha slovem jitrnice
slovo vejce dokonce slovem vejce
slovo bažina už tak zatížené dluhy se rychle hrouťí samo
do sebe sotva se poznává
skloněno nad slovo zrcadlo
nahrazené slovem hovno

Znechuceně jsem se odvrátil od hovna popad jsem
jitrnici a začal číst
pozdě
jitrnice zůstala na strništi v loňském podzimu
marně jsem čekal na začátek července pořád jenom
okolní Jilemnice
také písmena v mém jméně byla nahrazena jinými

Procházel jsem se tu ale nic nepoznával
zkusil jsem popsat si aspoň některé jak jsem je potkával
na slunci
vprostřed náměstí jejich slovutné a břeskné klobouky
rozbujelé hroby na hlavách
tloukl jsem vší silou do stroje
marně
slovo náměstí zůstávalo opuštěné

Nakonec vytluču půlnoc
ale čtu: poledne vidím zas jen sám sebe jak se tam
úporně vrtím na začátku
vrtím se a bezmocně přihlížím jak na místo stávajícího
poledne
se zhurta dere staré známé slovo neštěstí

Sám ale neporažen

Ano bude to zas něco o stmívání usmívám se vychytrale
hned v prvním verši
ale dobře mi není
po všech těch pokusech vstrčit ještě teď před setměním
ruku
do některé z tlačenic před dveřmi krámů
A z přibývání front ve městě je pomalu třetí válka
školáci v zákopech lavic dávno sklonění nad nadepsané
papíry
čekají už pouze na zazvonění
to jen v mé cele dosud panuje hluboký mír
tak jako tak je pozdě křísit z mrtvých dávné soky
ze slovních potyček trochu příliš snadno vyhraných
shledávat v každé volné chvíli po holičích své staré vlasy
zatímco venku v metrové ulici nejlepší z lidí nosí sem
a tam svá zasloužilá čela své metrákové nosy čekané
na rohu manželkami
družně zavěšenými do milenek
Ne není to doopravdy na péro jak si vzrušeně šeptají
někdo s knírem už jim to snad vysvětlí
jako uhranutí přisednou si jedni ke druhým
navždycky ke stolu

To všechno jistě není tak docela pravda je to spíš dalších
patnáct šestnáct veršů
z únavy snad i z pouhé umíněnosti
lidé naneštěstí dodnes nevědí moc ani o sexualitě

ani o výrobě řemínků
Přesvědčuji se tleskám si
příliš si však nevěřím
krátce ne víc než vítězství jako každé jiné hranice chvíli
prskala pak se krásně rozhořela
jen vyhlédnutá oběť dál někde Na rybárně vznešeně
hulákala před piánem
Básníci to znají jako obtíže vymotat se ze dveří
knihkupectví
starci věční exhibicionisté zas vtíravě předvádějí
své srdeční záchvaty Noc sama na tom příliš nezmění
marné hledání ulice kde jsem si ve dne udělal tahák na
starý barák
suma životního poznání na způsob zběhlosti lékárníků
v luštění doktorského písma
a na druhé misce vah celá zánovní planeta
bez ucha s rozšmačchanými klobouky zbylých sopek
to čím už nepotěšíme ani nejmíc krátkozraké ze svých
přítelkyň

Vím i tuberkulozní Ježíš psal ze sanatoria stále
nečitelnější dopisy
a tragikomické příběhy těch kdo marně prchali na
Riviéru před nápady na perpetuum mobile
nejsou o moc povzbudivější
po sté pokleknout za soumraku na vlhký písek pláže
po sté mít před očima jen žehnající ruku
a odřený zimník vatikánského penzisty
Bylo třeba přerovnávat trosky srdnatě odstraňovat vesla
opřená o zestárlé novostavby halekat zpátečnická hesla
do sklepů bez ozvěny pracně strhávat ze stěn shnilé
ikony někdejších nemravných obrázků

s téměř budovatelským úsilím hromadit nepotřebné
rekvizity
k půlnočním monologům
to všechno pro odkrytí jediné živé prolákliny vprostřed
spícího těla
diskrétně posouvaného křikem výhybkářů na nedalekém
nádraží

V šumění šustáků v nočním lese
ve věčném váhání na rozcestí mezi tvrdým a měkkým i
kdo by nechtěl mít jistotu Langweilova chladnoucího
trupu
při pádu do modelu Prahy který sestavoval půl života
jistotu traktoristy Czukázse že nikdy neobjeví teorii
relativity
i Denisino nezvratné vědomí že druhou světovou válku
nezavinila ona
Raději dost už žádné památníky
také hlava státu si žádá svou tubu aspirinu
dost dalších zbytečných detailů ruka s pendrekem jak
rozhání srocující se mravence
ano byli tu k večeru nějací zpěváci
ale moc toho nenazpívali tvářili se spíš jako pozůstalí
Co jsem viděl mi stačilo trhliny v nejlepších čelech
narychlo utěsněné hadry na podlahu
také v zrcadle množství dalších podrobností
které nebudou v novinách
důmyslné plány zvláště tajných konspiračních schůzek
vprostřed Rudého náměstí
umění vyváznout celý z každé recepce přehlédnout
pomník a vnímat jen vítr na Vypichu tohle celé
jsem já

a to všechno kolem je Vypich
Ti kdo tě učili pocitům viny se sami dávno zpovídají
lékařům
když svítá a na čele ti vycházejí nové vrásky otvíráš
pomalu oči
zároveň s Rudým právem
přijímáš novou loutkovou vládu s moudrostí té která si
nepřestala hrát s panenkami
Motocyklisté zas a zas dráždí prochládlé stroje já píšu
srdnatě dál
třebaže ne tak dobře zachumlán
vzpomeň si
vynálezce kulometu spáchal sebevraždu prakem
už předem nezapomenutelný pohled kuřáků jejich očí
dokořán v záři plamenů
při večerním požáru trafiky
kymácivé ticho při procházení pustým podpalubím
stejně naléhavé v míru jako za války

Ne nejsem pouhý strašnický ponocný
i když občas dělám jeho práci
a bez jeho pomoci by nebyla na světě leckterá z mých
básní
Podávám mu pero do noční ulice přivírám okno i oči
ještě se odrážím na tvém horním rtu
když už se v duchu vidím přistávat na dolním

Večerní třesky blesky (čili Hadříky, problémy)

Denise

Kdysi dávno rozparážené davy vrhaly nebeského Otce
zpátky na oblohu
nedbale přepudrovaní koně zakrývající výhled
do přírody
nebyli o nic šerednější než lidští básníci
dlouholetí rodinní přátelé se dávali při výletu nést na
zádech
o všem co viděli nám však podrobně vyprávěli
Půjdu radši dřív než jeden z nás dodělá na věky by pak
mezi námi stály
vychladlé trepky toho kdo domluvil
vyšel jsem znovu od místa prvního selhání a než jsem
dorazil k nejbližší charakterové vadě
už jsem si tiše hvízdal
O chvíli dřív než se na to zapomene
spíš u ustarané hlavy hrnec těžké vody
na obranu proti příliš dotěrným expertům
Spíš stavíš své veto proti dennímu pokroku ve výrobě
umělých tuků proti věčným pravdám přírody
jak je lze pozorovat v Jižních Čechách
i proti důležité podrobnosti sliny na spodku mrakodrapu
právě vprostřed nočního New Yorku
Spíš i měsíc jen svítí do skladiště skafandrů pro
astronauty

malá násobilka pořád není horší než velká
Hastroši ve vycházkovém přijdou nakupovat
kytice v životní velikosti svých dobře fungujících milenek
ušlechtilých nádob plných nadšeného šuškáání
a tuhnoucí maďarské krve Ochranné prostředky proti
rozklíčeným bramborám zrní pro děti kalhoty pro
hosty
sádrové ponocné i divukrásné zelí

Spi Už teď se staví barikády z knih
spi také tahle válka dobře skončí
jako ty předešlé
ještě před usnutím jim můžeš trochu vyprávět to se ví
aniž někomu z nich dáš větší naději O nic víc
Einsteinovi
než Priessnitzovi
Postačí úplně pár vět pár vhodných slov o uplakaných
dívkách
na útěku z mužského lesa jen tolik že tělocvikáři ukážou
slunci své vzorné chrupy
a ty se ráno vzbudíš na tomtéž místě
kde jsi večer usnula

Dvě minuty ticha za padlé dívky

Slunce upřeně svítilo na tiky v obličejích lidí
po krásné neděli ta chvíle kdy revolucionáři vstávají
z prken plovárny
a vracejí se do města zalehnout zas za opuštěnou
barikádu

Samo večerní nebe se pak rozšumí
naším nepotlačitelným vzrušením
znám lépe než jiní ta dlouhá odpoledne kdy je třeba
zajít si pro tečku za větou

až k lesu

Tečka

ale nikdo tu není

tma a ticho jako ve sklepích lehce vzdouvané chlopně
odkrývají klamně průhledy

k zaprášeným soustům jen tiché crčení žaludečních štáv

tady tedy vznikají knihy ta pozvolná

mnohasetstránková umlkání

tady se každé kýchnutí samo připisuje k dějinám

jak zvrtnutí dívčího kotníku ve velkém střevíci

k sousednímu staletému cimbuří

Proti začernalým čelům zkrabaceným jak staré salámy
věděl jsem už co je to upadnout v nemilost

u podmračené matky Moudrosti

jako bych viděl nést na poštu poslední balík světa

sledovat téměř bez hnutí jak druzí následují mé rady

i vlastní bratr rychle slézá z trůnu

a utíká si pro deštník
sám si přitom ani nedosáhnout mezi lopatky Znovu je
tu nezapomenutelné odpoledne kdy jsem se opíral
zády o Národní divadlo
a v duchu si pořádal soukromou premiéru své osobní
tragedie
Mé přítelkyni zkoušeli zatím u optika brejle za brejlemi

Řeklo se: podržte se
a někteří se dokonce podrželi kolem cizinci vlekli
kvapně za lepším své přejeté nohy
kdesi se ještě kdosi sápal ze zásady na kutě
za svou potrhanou hadráčkou
konečně zablesknutí selky si oddechly a začly
bezstarostně omdlívat
vstříc počínající selské bouři
nejedna z nich dosud naplněna slastí při vzpomínce
na sjezdový polibek hlavy státu
Do okolní kapusty zkrátka zas proniká život
a nejen s těmi kdo překvapí ve své kolébce pohodlně
rozvalenou matku
co nevidět se má objevit i dlouho očekávaná věta
v níž si jasnozřiví spolužáci odmítnou hrát s Napoleonem
na vojáky

Jsem tu pořád to se ví
ruka hbitě vzlétne k hlavě
desetník na čele byl naneštěstí znovu jen třpytivá vidina

Pohlednice přírodě

Byl červenec

z návsi se na mne přátelsky culil známý sněhulák¹
slavnostní krajina se tetelila šušmáním měl jsem je
v duchu téměř spočítány

Vtom trhlina pravopisná chyba právě uprostřed historie
přesně 25 km za Prahou všechno co ví příroda

z Bouloňského lesíku o zeleni
a z Jadranu o blankytu navíc i právě dost chládku na stín
pod jedinou zahradní židličkou

Znovu jsem byl sám uprostřed prázdné stránky
jen se sněhulákem na místě pro svůj pomník
se sladce připitomělým úsměvem pro léto okolo
v jejich neutuchajícím šušmáním za mými zády
se předem sličně tetelila příští krajina

Plný naděje se proplivnout do budoucnosti
Všechny naše oděrky zřetelné jak v technicoloru
mezi posledními stromky lesa

Poslal jsem své mindráky do háje napřed
s úmyslem ještě trochu pozorovat ve světě krásné světlé
pivo

To ticho se ještě bude hodit
v noci při vstupu do lesní knihovny Hlavní je neztratit
rozhled při první zlomenině

1 Šlo ovšem o pouhou napodobeninu z písku.

mít ve tváři všechnu nehybnost starých svazků pomalu
ale jistě si vykračovat to už zas po rodném večerním
předměstí
stínem přizdobeným jen třpytivým šperkem erekce
září lamp kde jsme si opět všichni rovni
pak znovu tmou v zájmu rýmu
atd., až do poslední tečky. Dál za ní se černá u spící české
vesnice
jen opuštěná hromada svinstev

Vykřičník

III
Hostinec
pro dívky

Hostinec pro dívky

1

Karlovi Š.

Bude asi nejlepší odbýt si to hlavní hned na začátku a začít krátkou rekapitulací celého románu. Pokud se nemýlím, kdosi šel po něčem, zřejmě cesta, na konci prkna ho něco mělo čekat. Jako by ale přišel příliš brzy – místo krásného západu slunce jen mrzutý dialog, několik ledabylých pomluv na účet nebeského rajčete:

PRVNÍ DĚLNÍK: Nejradši bych si odplivnul (chrchlá).

DRUHÝ DĚLNÍK: Za to nám panchart nestojí. Proč prostě nezaklít?

TŘETÍ DĚLNÍK (zlověstně se dusí): Je na vás pohled! Rád bych vás viděl... o pár let později.

Těch několik minut prodlevy vyplněné neužitečným dialogem, zdánlivě bezvýznamná trapnost předčasného příchodu, bylo nakonec románu osudných; nikdy se mu nepodařilo přelézt přes první kapitolu, ta se rozbujela a rozplizla po celé knize, až ji v sobě nakonec pohřbila.

Ještě pořád tu nejsi. Kdybych si mohl alespoň být jistý, že si to pořádně rozmyslíš, než přijdeš. Ale dívky takové nebývají: všechno, co je vidět, když se opravdu svléknou, je nahý malíček v rozpačitě pootevřené puse. – Vyndal jsem malíček z úst a rozhlédl se po okolních metropolích: veškerá erotika, všechna politika jako by zmizely navždy. Zbyli jen lidé. Otevřel

jsem nejbližší dvouřadové sako a vstoupil dovnitř. – V Českých Budějovicích prší jako v New Yorku. – Zítra bude třeba udělat aspoň jednu stránku chyb navíc. Snad mi kamarádi pomohou. Dlouze a mlčky kouřit otcovy cigarety a dívat se, jak kolem proudí cyklisté v německých gumácích jako ve filmovém žurnálu. Potom podrobný zápis do notesu; dvakrát, třikrát se rozhlédnout, než vybalíme ze sáčku nedojedenou housku a poprvé a naposled, za důkladného žvýkání, si před spaním pořádně prohlédneme vlastní fotografii.

Jak se zdá, kromě budějovických se do uzávěrky už včerejší kapitolou nikdo neurazí. V jihočeské metropoli se zatím podařilo povstání zlikvidovat; když jsem ji dopoledne navštívil, připraven v případě potřeby rozdávat na náměstí sazenice, přijali mě velmi vlídně a zavedli mě dokonce až za humna. Krásná humna. Několik plačících novorozeňat bylo možné na místě doporučit k opernímu školení. I starší obyvatelé města měli všichni aspoň po jedné matce, a všichni o nich velmi hezky mluvili. Posedali jsme si jen tak na hroby, někdo dokonce vytáhl harmoniku. V jakési hospodě jsme potom sepsali společné komuniké proti New Yorku. Když jsem odjížděl, spatřil jsem ještě asi desetiletého chlapce, jak běží ukázat výpravčímu podebraný prst. Hospoda se jmenovala, tuším, Na svaly.

Rád bych teď zas jako kdysi zalezl k tobě do peřin; napřed bych si tě ovšem pořádně prohlédl, pak bych odešel vrátit k sousedům baterku, konečně bychom začali společně přepočítávat. Bylo by toho za ta léta dost: vidliček, nožů, utěrek, brejlí, krovek, záděr, pamlsků, bobků i pořekadel. Kdo počítá, napočítá. Bobky a pamlsky... brejle a pořekadla. A hlavně nepostřehnutelné návraty rukou do léty vyhlazených drah na tvých zádech, v bocích, pod koleny... – Řekne se: zpotené čelo, nebo: čelo plné vrásek. Ale daleko nejstrašnější vzpomínku mám na bělostné čelo plachého studenta, celé popsané čísly a letopočty.

Pondělí a mraky. Když do svítání ještě chybí dva tři verše, když do oběda schází jeden dva srdeční záchvaty, když už nás od soumraku dělí jen zahvízdnutí v nose nad ospalou kořistí, když pak o půlnoci defilují na protější střeše malátní apoštolové, uprostřed napůl splasklých holubů velikosti prasat – jak pokračovat dál? Když do odchodu nejbližších přátel z našich postelí chybí už jen dvě nebo tři nenapravitelná nedopatření, zatímco Severní Amerika je dál než strašná čepice, vedle níž jsme usnuli a která ve sliznatém úsvitu rodí nesnesitelně pomalu další čepici... – Patřím k lidem, kteří dovedou ve spánku probdít celou noc, na stráži před svou vlastní páteří. Střežím se; bravo. Začínám přikládat hlubší význam i tomu, že jsem se nenarodil mezi řezníky, ale mezi samými lékaři. Svou budoucí svatbu si zas představuju jako den, kdy si obléknu otcův bílý plášť a zavolám sestru z komory. – Prokousat se hromadou knih jen proto, abychom na vývěsní štít na domě připsali pod své jméno přívlastek „filosof“... a vrátili se za výčepní pult, očekávat první návštěvnice. – V létě k nám krátce zavítaly dějiny. Líný pramínek protékal vylidněnými uličkami až na náměstí; tam už byl očekáván nehybným policajtem, strnulým v obklíčení mezi vraty nedobytných hospod. Teď je jasná zimní noc, z bubnu se drápour ven příští mláďata a jen v daleké Jilemnici nehybně ční vprostřed náměstí bílý pomník Karla Š., zalitý měsíčním světlem.

Píše se mi skutečně podstatně lépe od chvíle, kdy jsem se rozhodl svůj psací stůl nazvat výčepním pultem. Dívky však stále nepřicházejí. Po zavírací hodině měním scénu: setru se stolu splašky, sklidím psací náčiní, přinesu svícen, můj

čtenářský stolek s vysokou židličkou je teď „bar“. Bar pro jednoho. Marně se však snažím soustředit na svou osobní tragedii; už za chvíli v duchu sedím u pravého barpultu z poctivého dubu, bezelstně štípu do bledých tváří nehlučné anděly se shakery, měsíční světlo zalévá sněhové závěje, které konečně mění bar ve skutečnou barikádu. Teď se slyším věštit, že přijdou dívky s ukořistěnými šálami na krku, změřit krejčovskými centimetry, jak je kdo z nás velký. – Opatrně vyndávám teploměr, pozorně jej odkládám co nejdál od sebe a chystám se k diskrétnímu odchodu. Vtom mi ujíždí noha a já s třeskem padám ze stoličky na podlahu.

Tklivý příběh malíře, který tak dlouho váhal mezi malováním a hospodou, až se rozhodl malovat výhradně hostinské; uvězněný mezi dvojicí sličných uvozovek. – Představuji si, že na pólu se jednotliví dobyvatelé, přinášející svou trošku na oltář vědy, postupně vrství jeden na druhého jako dlaně ve známé hře, při níž ruce provádějí na stole (aniž by kdokoli ze zúčastněných ztratil svůj zdvořilý výraz) jakousi společenskou variantu hromadné soulože. Ostatně, možná tomu tak je s lidmi vůbec: už se těšíme, jak se zděsíme té nebetyčné hromady, jen co se znovu vynoříme na náměstí. – Mraky plné zrní. Jak pozoruji, nedělalo mi sebemenší potíže ukrást tento obraz jednomu ze svých přátel. Kdybych měl ještě to, čemu se kdysi, v dobách dlouhých párků, veselých dělnických stávek a strašidelných budov reálných gymnázií říkalo svědomí, přikrýval bych se aspoň při psaní peřinou. Má postel však, běda, nehostí žádného spisovatele. Pod peřinou, od polštáře do nohou, stéká opatrně po prostěradle jen nehlukná a tenká stružka rtuti, stejně vyčítavá jako prázdná papírová páska zvolna odvíjená z telegrafního přístroje.

...a za barovým pultem knihovna, nejoblíbenější z mých nočních regálů. Usměvavý Budha v bílém kabátku sahá bez pobízení po třetím dílu Brehma, nesoucím povzbudivý název SAVCI. Někdy jsem v pokušení se domnívat, že by se v přírodě dal udělat větší pořádek už jen díky rázné procházce lesem s tím tučným svazkem v podpaží; jindy jej docela prostě vidím ležet ve skalách, v jedné z těch nehlubokých proláclin na vrcholku, kam donedávna dosahoval bradou sám nebeský

stařec. Samosebou přeháním: v proláclině na vrcholu skály leží jen nedotčené vejce, zatímco dole chodí po pěšině ustaraný student a úporně přemýšlí, jak je z té výšky dostat dolů. – Až znovu dorazím v tanku ke své známé hromadě, završené tentokrát nápisem SKLÁDKA místo nápisu ŠKOLA, nebudu si opět moci vzpomenout, proč jsem vlastně přijel – a co jsem zamýšlel podniknout. Kolem zatím nové jaro s chřestěním skládá své kosti, vyhání znovu historii ven z doupat, až se posléze na střeších objevují i lidé, lační ukazovat si do budoucnosti růžovými prsty a dělat k tomu dvojsmyslné poznámky. Atši, budu tedy pro ně vydávat časopis. Jako první vyjde tematické dvojčíslo věnované Nebi a Dudám.

Hrdá, uřícená, s úsměvem v zrcadle, se slzou na stehnu, mírně bezbožná, dáma a markýza, věrná slepice, vzbouřená armáda, v papírovém prádle, na metru dříví, s koleny od sebe a s výhledem na rovník, v první jarní den uprostřed oceánu, křepce a nestoudně, s mírným skřípěním, ve svém věku ještě navlékne palečnici; podá vnađu, neprodá ani kus. – Nasadil si brýle a pohlédl do studánky. Dívá se do vody, do uklidňujícího vlnění pestrých fáborů, hledí tam chvíli co nejpozorněji, ale už ji nevidí. Sousedé pietně smekají klobouky okolo roubení. Bez pozdravu sundá brýle a hledí do díry. Hemží se tam na dně, hole v kusadlech, v nejbližších vteřinách začnou svačit. Naposledy zamává sousedům do díry; prkno opřené o kus dál na slunci však ucítí ještě dlouho potom jeho zkoumavý pohled. – Šťastní lidé! Jen co si odkašlu. Tak tedy: radují se, smekají, hovoří, skáčou do vody a potápějí se, někteří vyplouvají, šťastně kýchají, berou se do pinzet a nešetří citoslovci, slaví narozeniny, jeden se právě vrací s nůši od lesa a dlouze zvrací. Mají své kšandy, nezapomenutelné přeschlé opratě napínané k prasknutí, po samy hranice rozumu. Vytahují nože a krájejí salám, čím dál jemněji; ještě poslední plátek, a jaro je tady. Zatímco na zahrádkách tají hroudy másla, koulejí se od pólu k rovníku a zase nazpátek. Jistě, jsou tu jako doma. Někteří užívají místo zápisníků zrcátek: trochu se přičešou a šklebí své poznámky rovnou do nich. – Jsou tu ovšem i spisovatelé; pevně sedí na zádech ostatních, plných strachu vzhlednout nahoru, drží se jich urputně za uši a pilně pracují. Někteří mají na hlavách vysoké věže ze slonoviny. Na rozdíl od svých

nosičů nikdy neusínají; kde je to sebere, tam taky vydechnou. Letos jich bude obzvlášť bohatá úroda.

Až uhodí léto, změní se toho ostatně víc. Nová vláda se svlékla do plavek a vzhůru na slunce. Nahradit větou: „Pod neposkvrněným nebem ležely na slunci zbrusu nové dudy.“ – Málem bych zapomněl. Ano, každý má také něco, co mu je nejdražší. Hrouží se do sebe, dlouze přemítají a nechávají předměty své obliby zarůstat břechtanem. Někteří z nich už by teď měli mít našetřeno na hoblík. V tom se ovšem mýlí: pokud jde o hoblík, bude jednou zdobit můj vlastní náhrobek. – Vyšel jsem si na procházku v doprovodu nového mraku. Jen jsem však ušel pár kroků, začly se z pytle nade mnou sypat piliny... Zatnout zuby a hledat ústraní. Na jedné z nejstinnějších stránek lesa, dole u cesty, se krčí v borůvčí zmačkaná noční čepice. Tu mi pak připište k dobru. A vnitřek staré kůlny; když se tam konečně dobelhám a přirazím vrata, poslední z lidí, ubohý zestárlý mládek, zašátrá ochable zvenčí po klice a sveze se na práh, rovnou na svou zlámanou grešli. Zastrčím závoru a rozhlédnu se kolem: kam oko dohlédne, nekonečné hromady pilin. Jako obvykle mít zas před sebou všechny slasti podrobného studia...

(Také všechny následující kapitoly jsou střídavě věnovány Alešovi K. a Karlovi Š.)

Šeptem

Nejdražší,

spíš a kolem tvé hlavy je jen ticho po strašném vrzání tvého dámského perka, víčka beze zbytku skrývají špatné známky z mravů v tvých očích, jen občas se vedle tebe na posteli obrátí v hrobě Karel H.; spíš a má láska k tobě nezadržitelně stoupá, jako povodeň, po které zbyde na hladině jen rozmáčený Vodní rád. To si ostatně cvrlikají i malé sýkorky, které po ránu vyháním zpod tvé přikrývky. Teď je ovšem ticho. Kdyby ho chtělo být jen trochu méně; ticho, které nás pohltí (Mikuláš M. rychle zahrabává poslední skleničku a mlčky naslouchá), ticho sotva slyšitelných zranění, ticho v tvém nedohledném rukávníku. Něžná mělčina ticha mezi tvými prsy, dvě mlčenlivé propasti tmy v Mao Ce-tungových nozdrách, čistý a prázdný list papíru mezi dvěma svalnatýma rukama. Ticho pečlivého tlení, té nejtišší války. A další nálety: tvé rozházené šití, nejtenčí vráska ve tvé dlani, bílý ptačí pozdrav, řítící se střemhlav k tvým brýlím, když se zakláníš k obloze. Samosebou i ticho strašných secesních střapců visících dolů z tvých neporušených stehen, ticho v kráteru tvého pupku. Jednou U Vejvodů, můj malý červonosý přítel odložil akta a sáhl bledou rukou po mém lokti, chtěl něco říci, bylo ticho. Mohutný spáč uprostřed noci vstává z postele, na mocných plecích mezi jeho lopatkami, v hluboké stinné proláklíně se nic neděje. V nízkých domcích jedné z hradních uliček bydleli nejmenší lidé království, ty, kteří přečnivali, bylo občas třeba trochu přibrousit; ráno nesli pro zasmání ukázat jeden druhého bláhovému císaři. Nebili je, jen občas jim dali pro výstrahu sníst karabáč. Tam, kde jsou pohřbeni v dětských rakvích, je nejmenší hřbitov.

Zůstalo ticho. Ticho prázdného místa v posteli vedle mne, ticho opuštěné jeskyně jenom napůl střežené v sevření tvých kosmopolitních nohou. Ticho ticha. Bude třeba obšťastnit tě velkou kyticí masožravých květin: pracují bez hlesu. Vkrádám se k tobě z ticha do mlčení, po vratké látce jediného posupného úsměvu, šířícího se co osudná trhлина napříč němým Vesmírem.

IV
Budeme
čili
České
Budějovice

Slavobrána do krajiny

Mechové polstrování lesních kuřáren
zapálil jsem si a směle se rozhlédl po těch co nekouří
nikde nikdo

Postupně si tak zřizujeme v bytech soukromé mýtiny
až do 15. června bylo naprosté ticho
všechno zůstalo jako dřív totéž svítání na obrázcích

 které se dávno měly vyměnit
u knihovny samosebou doleva
a opět se v nekončícím odpoledni
kleká na rozcestí do startovních bloků
Někteří běželi napřed
v okolní přírodě je pořád ještě dost místa i pro
 poznámky o dívčím pištění
v němž je dostihneme v budoucnosti za lesem

Uprostřed světa ve vylidněné zatáčce
nic než zlověstné skřípění
jak zas někde někdo úporně vymýšlí housle
hergot
rozkošná drobotina stále přesnějších detailů
 jehličnatých i listnatých
je to tu
nejdřív hlubokou úklonu až se čelo dotkne papíru
s rozepsaným textem Vzápětí odhodlaně vyslovit
 osudný dvojnásobný zápor
a svištíme dál
kravinec jenž vyletí z lesa už není ten co v něm zmizel

pro znalce je tu párek vzácných kanárků žlutých
japonských rukou
které se spokojeně mnou
konečně v následujícím verši máme před sebou
zahřmění

Matně jsem vzpomínal na mumláni o tom jak se snad
jakýsi Ježíš před časem zasvinil od krve

Sneslo se v trávě housle rozšafně
jak se to poněkud šero na šero
atd. až k:

šero se rozšafně sneslo do trávy
na definitivní housle

Věčný plenér II

Na odpovídajícím místě v krajině
v plném slunci napřímený strom
celými úhlednými dvěma a půl metry
také ovšem slunce nad stromem ta skvělá nebeská Praha
s nejedním zářivým paprskem podél obvodu
jak to tu odedávna mělo pokojně na slunci
Od 4. září 1941

na vyhrazeném místě pro vlastní trůn
pěkně pod blankytem čile obletovaný
zátopy malými svižnými hitleroidy

V krajině rozložené v plenéru jak čerstvé noviny krajině
v pokojném střídání ročních období
vzpomínající na můj první druhý
i další státnické úsměvy
Pro Prahu rozkvétající na slunci poblíž mrtvé Libuše
stejně jako pak pro těch pár rozházených pražských
hřebíků a trámů
v jednom stmívání

Přišlo ráno
stromek zas představuje nejprostší Hradčana
k vystavení jitřním paprskům
500 let po Kolumbovi v otevřené krajině
také skutečná Praha a o něco dál i barevné Benátky
jak se to tyčí z trávy
nad příslušný počet čtverečních metrů stínu

nic víc

Kryštof je mrtev

Večer u lesa na odpovídajícím místě
úspěšně se opět stmívá nad boudou
sbitou z pražských klacků

Vzpomínka na špatně čitelnou báseň

Báseň na kterou vzpomínám snad nejraději a které
dodnes říkám „Vrána“

napsala se téměř sama

přes její název se v ní nejvíc vzpomínalo na krávu o niž

jsem přišel předtím na konci jiné básně

a plánovalo se zakoupení psa v některé z básní

budoucích

Všechno co si zaujatě sděluji je ovšem dál možné chápat

jen jako do omrzení opakované krákání

větší či menší dávky citoslovce které se zděsí samo sebe

stejně tenkrát jako v budoucím verši

Ano zde kde je mu rovněž vyhrazeno místo

Tu a tam se člověk neubrání strachu že vrány

zčistajasna vzlétnou

a na papíře nezbyde nic

největší úzkost jako vždycky o bezprostředně předcházející

řádky

jak se tu o tom mělo mluvit také o starostech s jejich

cvrlikáním

opravujícím chyby červenových výstřelů nad zrající

úrodou

O mohutných svazcích v regálech nočního města tam

kam si chodíme pro znalosti

pečlivě promyšlet své procházky nočním městem

Podrobnosti všeho co předcházelo co je třeba znát

když se pak vprostřed Prahy zakopne o nejbližší
otevřenou truhlu
všechny detaily předcházejících hospod jak je s sebou
přenášíme do té poslední
než zřetelné Čest práci opět uvítá svítání
na konci jednoho nedorozumění

Deštná bez vody

Podívejme se na chvíli za oponu

Na »Evropu« bez růžových brýlí

Louže plná života

**Evropané Nejkrásnější brouci z celého světa
nemají času nazbyt
mušketýři po mnoha letech**

Potřebují koně

V Olomouci přešli od slov k činům

Ani v Plzni nezahálejí

zády k Londýnu

NOSEM DO ZRCADLA

Technika se zmocnila už i karbanátků

Vozík, který vyjel na Suěžku **Klika jako Brno**

»Pečené« kalhoty

**Filatelisté
si smisnou**

Musíme se pohnout

Ohníčky básníků teplou housku nezajistí

Hlavně neaktičtěji Málem hořelo v Národním divadle

Než bude člověk Člověkem má ovládat i spaní na stromě

Být doktorem, ponocným, ševcem,
porodní bábou, krejčím-nítkou, listo-
nošem nebo kýmkoliv jiným

Porouchané hračky nevyhazujte

Jeden otec, tři ženy, pět dětí

Třicet důstojníků a jeden lékař

Bez lidí je úspěch poloviční

nejsou jen karafiáty

Zemětřesení vyhnalo lidi z postelí

Věci na místě

hříby na náměstí

Konečně také smích v Divadle za branou

Metla z doby stěhování národů

vědci přemýšlejí

Co jedí Čechoslováci na cestě do Kanady

Radiobiologové míří do Krkonoš

Dlouhé prsty číhají

Mraky spadly na žíznivou půdu

Policie vypouští řidičům pneumatiky

Horská služba zbrojí

JANOŠÍK MÍŘÍ DO TATER

LETNÍ OBTÍŽ: krvácení z nosu

Rádio hrát nepřestalo

Bleskurychle přes Vojtanov

Skokem do lázní
Tak se to má hrát
Čápi versus orlové

Zejména
na konci tabulky se bojuje velmi
nepříjemně o udržení
Pětky si přitakaly

Smrt projíždí Prahou rychleji

Frekvence v Reznické ulici

Další města v černém ohni

Hradec rozdrtil „beččko“ Brněnský velodrom byl popravištěm obháječ

Před Madridem byla Chrudim

Evropští zubaři do ČSSR
po červené značce Proti proudu Berounky

Špatně živení Francouzi Třináct set Casanovů

Hromady balíků Ve vleku neznámých směrnic

Vlír vylihnul pláže a naplnil hlediště

odkrývání záhad vesmíru pokračuje

Není N jako N

Z lesa stále s prázdnou

VČERA

NA OBRAZOVCE

Příliš velká bublina

Kde zůstal člověk?

Historický vláček měl zpoždění

Rozluštění z minulé neděle

Obyčejné boty

**Olomouc
odkvetla
DALŠÍ STOKORUNA**
Smějeme se
se Švýcary
Boty nestojí

Klekněte ráno na kolena

Na nuselském mostě začíná letmá betonáž

Heřmánku a medu dost

Slovensko na dosah ruky

Nelétejte na Měsíc

TOUHA NÁM ZŮSTANE

Naše náušnice

na londýnské uši

UŽ ien Rumuni

Červenobilí v dobrém světle

Klavír na stupni vítězů Zakopané zmetky

Nos zůstal nad vodou

VČERA ZAČALA V PRAZE ZAJÍMAVÁ VÝSTAVA *Problém kličky*

Spejbl a Hurvínek

opět doma

Konec rebelie

Malé a menší (čili Zbloudilé střely)

Samozřejmě Prokopovi

Zmoklí občané v uschlých ulicích.

Tchán okopává zahrádku, z okna vyhlíží zetův palec.

Kráva civí do knihy na slovo „kráva“.

Dívky se pošouchují ve frontě před plynovou komorou.

Farář vchází ráno, na kazatelnu, ještě s otiskem Boží tlapy na líčku.

Zvířata diskrétně podávají lidem rekvizity z přírodního zákulisí.

Pastýř nese varlata za stádem.

Ještě si u ševce zkouší střevíčky a řezník už jí z protějščího řeznictví ukazuje jitrničku.

Burlaci táhnou do Paříže k vypálení první ruský kubismus na dřevěné uhlí.

Ponorková válka hrobů na hřbitově.

Luxusní limuzina „Sacco & Vanzetti“.

Mudrcův plnovous větší než Komenský.

Hadrový pyj, ale hrdlo ze zlata.

Dívky si koketně zkoušejí křídla andělů.

Rozjívená skupinka Američanů v Tatrách před dřevěným pomníkem generalissimovy Dýmky.

Dobře naobědvaný Freud usedá mezi Stalina a Hitlera (kteří nepozřeli sousto), dlouze si zapaluje doutník a znalecky je mučí svým spokojeným mlaskáním.

Po sezóně skotačí na pláži jen osamělé vrtochy lázeňských hostů.

Náhle tlumená rána: jablko dopadlo kilometr od Prahy.

Marná snaha nosit závaží v papírových kufrech.

Hranatí zabrali jeviště. Kulatí zaraženě usedají v hledišti, tichou poštou se však už mezi nimi šíří, že náповěda je jeden z nich.

Táhnout Prahu k Bratislavě.

Čert s valaškou.

Ještě teď má stydké pysky celé od borůvek.

Vzrušené odpoledne, jaké lze prožít jen s pneumatikou.

Dívky se vzájemně chlubí injekčními vpichy s podpisy svých lékařů.

Vyslanci se kutálejí na recepci noční Prahou, někteří jsou v půli cesty odvolávání z funkce.

Bude hezky, lidovci vycházejí na zahrádku.

Za plůtkem ležel klůček.

Žluté patentní tužky zapomenuté hned vedle kravinců.

„Dohola“, řekl básník.

Perly velikosti sviní.

Lyrické světlo v očích kajakářů pár metrů před cílem.

Hajného klobouk, hlavní město lesa.

Vzrušující slovo vzrušující.

Les: dřevorubec nechal otisky prstů na sekeře.

Pytlák co paklíč k lesu.

Zasněžené hrby v zimní Budapešti.

Vítr rozsvěcí a zhasíná papíry poztrácené v ulicích.

Je večer, lidé ženou libido na pastvu.

A druhé řeznictví uvnitř řeznice.

Kleště jako brouci na hrudi pánů funících pod auty s nudícími se dāmami.

Pondělí ráno, s krhavýma očima a provinilým pohledem vracejí nenápadně kameny do přírody.

Baletky vybalují na scéně své sličné salámy.

Jíst, ne ale papírová prasata.

Kovář si pilně dělá poznámky do rozžhaveného ohniště.

Mocnými rozmachy štípal na dvoře zrní.

Z přírody vyletí smítko a hned člověku do oka.

Ze světa táhne a dívky se chvějí.

Duo pederastů na visuté hrazdě.

V noci, kdy už lze dostat květiny jen od strážníků.

Obyčejný lidský nos nad rozečteným Hegelem.

Zblízka normální polní strašák, zdálky málem Mistr Jan Hus.

František Vobecký, upálený 6. 7. 1415 v Kostnici.

Sboristé jsou čuňata. – Sólisté.

Lidé se rodí mokří, dospívají, dávají se zapisovat do kurzů a zatímco čekají ve frontě, pomalu osychají.

Dívat se na koncertní pódium, myslet však na zákulisí s odloženými zimníky hudebníků.

Konečně dorazit z Prahy do svého starého saka.

Shledávat po kapsách zbytky včerejších kuřáků.

Psát jenom knihy, které člověk unese.

Krátkozrací voyeuři.

Sobota, chuť aspoň krátce si zalistovat v albu zločinců.

A údy zas vstávají až v Marseilli.

V brance Slavie kvičí spartánský čuník.

Štětec podaný úslužně přes hranice.

Lidé roztávají v potůčky a ženou se k moři.

Syreček ve tvaru srdce.²

Ztracená klika od matky.

Také podzim, nevítaný host, třetí den páchne.

Ženich nese v zubech kládu z lesa, aby ji ukázal nevěště.

Pták chodí po větvi jako Groucho Marx.

Spejbl obžalovaný z vraždy Hurvínka.

2 Až se přesunu do Francie, najdu tu ten nápad skutečně realizován.

Advent; dívky nosí v uších vánoční ozdoby.

Zdá se, že už jsem zas vyčerpал svůj denní příděl uvozovek.

Vraťte uzeniny!

Zpívající novomanželé.

Repriza Druhé světové války s Vladimírem Šmeralem co Hitlerem.

Jako by se tu někde roztrhl pytel s lidmi.

Malí čeští reptalové si pečlivě čistí zuby, kloktají, vyplachují si pusy
– a s novou chutí se dávají do reptání.

Vítěz tomboly vyhrává Maďarsko.

Malovat čertem na zeď.

Prase puštěné ze řetězu.

New York, surrealismus, staré Rusko: jen pohledy do šera, na
špatně vydělané kůže.

Noční fackování v Hotelu Hrob.

Bouřka: blesk a hned za ním i zaklení.

Lehnout si na zem a zjistit, co lidí tu postává.

Dámy a pánové všech zemí – spojte se laskavě.

Osudové náhodné setkání před budovou Parlamentu.

Lidé opouštějí město s pomníčky v náručí.

Otočil jsem se a vyrazil lyžemi zub jednomu spolurevolucionáři.

Tělíčka pobitých Čechů na kapotě auta.

Společný výlet teoretiků.

Dívka s kopytem a s bruslí.

Krtina Řípu na nočním stolku.

A Slováci zas: „Pán Hegel...“

Krajina: flinta odhozená na kraj žitného lánu, opodál skřivánek ožďibuje hospodáře.

Houpačka s vysněnou jitnicí se houpá od Šumavy k Tatrám.

Dámy s čerstvou trvalou přicházejí poděkovat pánům za dějiny: ano, bylo to moc hezké, jen bychom nerady, kdyby se to opakovalo.

Čitelně: dnes jasno

Vrátovi

Pondělí

Jako obvykle jsem šel okolo dělal jsem že spím
v duchu jsem si však o nich dál podrobně vyprávěl
Je na vás vidět říkal jsem
na vaše pestré cáry vaše drobné oděrky
o nic méně barevné než okolní příroda
Pochopitelně nic pořád jen stejné mlaskání
uvnitř těch pracovitých hlav kde se obědvá i o půlnoci
v případě lepších z nich také hůř než to: tragikomedie
překotného listování ve slovníku
Čas od času mělo lehce sprchnout jen tak na způsob
studentského pošťuchování rourami na výkresy
jeden to ale jaksi svaloval na druhého
až nakrásně znovu vyšlo slunce
nad jejich krásné porce
zdálo se mi že si navzájem ukazují přes ulici své úhledné
příbytky Knihovny napěchované šunkou
a lednice přeplněné četbou i to se však nakonec nějak
vytratilo
učitel zahnal žáky zpátky do sena každého
do jeho kupky
Potom se u tabule rozpřáhl do věčnosti
a hrdě prohlásil že si to doseče sám
Když se pak občané vraceli pro své klobouky na druhý
konec města

bylo zas už definitivně po všem Jako vždycky: živí stáli
kolem mrtvých a pomlouvali je
svítalo

Následující verše jsou přesvětleny až k úplné
nečitelnosti
teprv s nadcházející tmou jsou tu opět oči a v nich slzy
nad každým „au!“ zařvaným kdy do dějin
co jich se týče budou se dál strkat ve frontě před
dvojtečkou Tak dlouho dokud před ně nevyklopí na
dlažbu nové Brno
a neřeknou jim prosím
bydlete si

Deset minut poesie

Všem

Nejdůležitější se mi vždycky zdálo odcestovat hned
na začátku básně
naslouchat nepozorovaně zpovzdálí posílat jim své
prázdninové pozdravy:
profesor Jedlička, Jedličkův ústav Leonardo da Vinci,
vdova Hitler a Kraus, perské koberce
něco taky Dostojevskému do Jilemnice
než se mi zas vprostřed žita rozprchnou jako bych je
místo do sborovny
vedl do katovny
Z letoviska do letoviska ne víc než těch pár minut
volným veršem
Napříč přírodou krajinou se všemi výhodami tekoucí
vody postele s opravdovými nebesy
o ostatních výhodách ani nemluvě
zákrut cesty kde jsem si poprvé vybavil pravopisnou
chybu z minulého pondělí
jindy v nádražní čekárně bylo zas už kolem půl osmé
docela jako ve večerním sanatoriu
pěsti naskládané hned po několika v nezapomenutelných
kapsách
dodnes mi stačí letmá vzpomínka
a píšu až se ze mne práší
zastavím se jen na setření potu na zvednutí hlavy
k mrakům

ženoucím bez oddechu své stíny přes rozepsaný rukopis
Snad není nejvhodnější počítat poesii na minuty
vím jinde zmírají vedrem celé hloučky
drobných výletníků onehdy navečer léto doslova leželo
v krajině jak pohozený přírodopisný atlas
právě jsem se chystal začít u lesa heslem borůvčí
když přede mnou zničehonic vyvstal skutečný
domorodec
ještě než znovu zmizel v houští stačil mě pohnout
pohledem
jímž se svolávají oloupení lupiči
Kdoví snad jim tam v srdci přírody vážně nechybí nic víc
než pivo Ach Bože
půjč mi aspoň tři sta
než se tu navždy ztratím v davu v bojovném hlomozu
filatelistické luzy
tak rád bych si je jednou vyslechl až do konce některou
z těch pozoruhodných úvah zda je lepší vzít si na výlet
víc milenek
nebo víc prezervativů
sám ať dělám co dělám
ze sebe s bídou dostanu jeden vynález denně

Není to tak dávno museli hnát revolucionáře pryč
od továrny
vodou z kbelíku
dnes aby strážníci nesli za zhýčkané mládence
i protestní standarty
byly i dámy na jejichž břicha si noční hlídači neváhali
svítit baterkou
Kdybych měl přinejmenším jistotu že mě na konci
verše čeká velký rum

nebo aspoň malá jitrnice
ale nemám už zkrátka tu píli v plnění vesmírného
programu
již znamená trpělivé sezení na vlastním plnicím peru
Naštěstí nejsem sám kdo má tolik poruch
popudlivý hostitel náhle zmlkl vprostřed zábavy sehnul
se k podlaze
a nevzpřimil se dokud společnost neodešla
Šeptám jí teď pozorně do ouška líčím jak kolem
postupuje jaro Japonec za Japoncem skapává
v pestrých záhonech
ve výstavních síních rozkvétají celé kytice vernisází
a studentky Akademie si s milou roztržitostí zapomínají
před obrazy cvičky Nejvyšší čas vyloupnout
slavobránu jak novou
z nedočkavého breptání přítomných
Příští neděle
a umění proplivnout se do zítřka umění vyrůst o celou
hlavu větší
než druzí Už vidím jak se všichni zamykáme v lese
jeden jako druhý se měníme v odborníky na výlety
pořád ještě je co závidět V letní krajině také
venkovanům
zamyšleným teď v otevřených oknech chaloupek před
svými malířskými stojany
jen občas vyhlédnou ven na opuštěná pole
a znovu do díla
Na každém dalším řádku o průvodce méně
až tu konečně znovu stojím sám překvapeně
se rozhlížím
ani v téhle básni jsem tedy neměl být upálen

—

Lze zkrátka pořád ještě o leccem hovořit stále hlasitěji
citovat minulé vyprávění
vyprávět o zvlášť vydařených chybách v minulých
citátech
o všech svých přednostech z dob kdy hnali od kaváren
strážníky vodou z kbelíku
Škoda jen že jsem si v předchozí básni nechal luk
ted' vyběhl z mlází sám předseda Rady ministrů chvilí
větří přendává knihu z ruky do ruky
a znovu odbíhá směrem k brodu
prohledali jsme metr po metru každý tenisový kurt
nikde však ani noha
málem bych byl v pokušení zapsat si osudnou větu
v níž se umírá pouhým ulehnutím vedle vlastního biče
jako by v následujícím verši měli přiběhnout a šimrat
mě dlouze stéblem
až bych se sám přidal ke hře na opékání rodičů
Není to konečně horší než zvednout hlavu od knihy
a zřetelně před sebou spatřit velké pivo
jindy nad haldou nedopalků a prázdných půlitrů
měl jsem zas v hlavě svazek po svazku celého Prousta
navíc výčitky že bych si měl psací stůl dát trochu
do pořádku
psací stůl nebo aspoň noční tmu
kam se sesune s rachotem zbořeného kostela
Tak jako každý večer
i stále hlasitější vzdechy všech těch falešných beduinů
celých shrbených pod tíhou skutečných velbloudů
pěkně si tu sedím

jako každý večer u nedotčeného stolu své luxusní
pracovny
ve vlaku mezi Klatovy a Mostem v nepolevujícím tempu
deseti řádků za hodinu

Připozdilo se krávy už pomalu vycházejí z biografu
ještě vhodnou poznámku o citových Piešťanech o valné
hromadě zlámaných sentimentálních berlí
jimiž jsme marně chtěli podpírat svá srdce
Ticho na zahrádce plete úporně rukama Češi se ženou
z přírody zpátky do hospody
zarudlá pracka sundává kapesník z hlavy uvnitř zas
nahradilo Brehmův život zvířat
nenucené žertování prasat a jelenů
Co mne se týče jenom na to civím
ale civím na to pořádně

Bylo by málo vyhnout se klopýtnutí o práh
při vstupu do města
dojmout se stmíváním
a vzápětí i tmou v kapse vlastního saka
znám pohled toho kdo přivlekl svůj pytel do Prahy
poslední
jak jsem si to tu po léta opakoval
aniž by to tím bylo víc pravda
Přicházeli z přírody omládlí srdnatě se do ní vraceli
pro nová zranění
po mém desetníku však nikde ani stopy
časem to zevšední pořád jen pozorovat bez hnutí své
psací náčiní
prší to je ale jinde
než ted' a tady

vzrušeně gestikulující jižané vyběhli před práh s puškami
s netajeným obdivem zkoušejí na hřbetu ruky
pilnou práci vody Ne tohle není počasí ani na cestu
do zastavárny

Kdoví snad se mi to všechno jenom zdá
snad mě to jen tak mýlí zrak při pohledu do nového jara
na obzor s letkou bumerangů které se vracejí od moře
možná že když berem pero do ruky jsme vlastně
dávno v hlubokém spánku

stejně už čekám jen na to až v básni zazvoní všechno
pro jistotu sbaleno o pár veršů napřed
všechno tu však zůstává jako dřív zmrzačené léto se
s funěním drápe přes humna heká sténá
sem už ale doleze

Nejvyšší čas nosit památníky na zahrádku
přestat se tu jen vznešeně otáčet kolem své osy
pouze v představě delší o žebřík
uložený při spánku pod postelí

V hospodě U avantgardy budou mít někteří už čtvrté
páté pivo

Zdálky to dokonce občas vypadá jako když se někdo
ze všech sil

dobývá do zrcadla A ještě jednou Vrtí hlavou
zřejmě pořád ještě nemá pravé klíče

Teskný pohled do dálky za dávno ztracenými hodinkami

Dodnes nevím zda na nás dějiny vystrkují prcnu

z přírody
nebo naopak

—

Na závěť je toho pořád málo na pouhý aforismus už zas
příliš mnoho
kdybych měl aspoň jednu čistou košili zpátky
z podzimní krajiny
věděl bych jak si hodit Brigitte Bardot na záda
Příroda zatím pracuje za nás
obyčejný předměstský biograf
ale hoří líp než Národní divadlo
pozdravujte je ode mne Chalupeckého i Jánošíka
pokud lze vůbec ještě pod klíšťaty rozeznat básníka
od běhny
ne nepřizpůsobuji se
jenom účastně páchnu do všech stran
jistě lecos bude ještě třeba vylepšit vecpat ptáky do klecí
nastrkat do mlází pár milenců
vrátný vystrašeně civí na pušku
zpátky do vrátnice se mu ale nechce
není to jen tak vylézt si na trůn s rancem jídla
a začít vládnout i dospělí se občas chtějí dát trochu
rozdráždit
pěkně do červena všemi druhy obrázků
na pětikorunách
některou z britčích podrobností třpytného borůvčí
Z Bratislavy se rozkutáleli do všech stran rozesmátí
Slováci
na pasece se prosté pobíhání změní v bitvu o pařezy
zápasníci však už nehrají sedí teď každý v jiném rohu
ringu

a jenom na sebe krabatí vzdorná čela hrdinové poznali
co je žal
kašička už jim nechutná

Málem deset let tu tak zápolím s peticí za živelnou
pohromu
deset let neúnavného nočního manifestování vsedě
mé psací pero leželo v posteli častěji než já
občas ještě spouštím magnetofon a pozorně
naslouchám žádné kroky však už neprotrhnou noční
ticho
nezbývá než tu zůstat se svou lékárníčkou Sám
a nepošramocený
venku se zatím daří vyrábět čím dál menší dámské
kabelky
na loukách se k zástupům hráčů na škatule hejbejte se
přidávají noví nadšenci ani tobě už není šest
Červená Karkulko
ještě aspoň jednou si tedy vyjít zasáhnout další srdce
nedbale a zřetelně prohodit „O laňku mň!“
Když je tak vidím v plné zbroji jak zápolí s proudem
přiznám se nechtěl bych být v kůži bránických rytířů
dneška
stačí mi co mám nezapomenutelné vzpomínky
na špatně vycentrované cyklistky na všechny skvoucí
podrobnosti života s baterkou
napínává noční listování houštím
každá trochu jiná: bílá — 10 liber žlutá — 15 liber
zelená dokonce celých třicet krátce: jedna přítulnější
než druhá
tam kde si kompozice žádá červeň leží řepa

také na hranicích se dosud pilně dovádí útočník za
sebou ze všech sil vleče obránce
je teprv podzim starostí se sáňkami však denně přibývá
Pořádně se najíst
a znovu do přírody teprv u cíle porodit úsměv
a spočítat šišky

Ne nemáme to lehké
ať mě přinesou kamkoli všude číhá nějaké zrcadlo
ted' už je pozdě zapřísahat matku aby zůstala pannou
či dokonce zachytávat soupeřův proutek rukou — ne je
pěkně nutné nastavit vlastní proutek
to o čem se mluvilo jako o válce je trochu jiné když pak
skutečně zůstanem zavřeni v lese
hromové ticho ne však to o kterém jsme slychali
když je nejhůř zavěsit se na rovnou větev
která je označena kapesníkem. Stačí udržet se na větvi
tak dlouho dokud zvolna nenapočítáte do deseti
Děkuji nebeský Otče
už si to dopovím sám
přísahám
nikdy bych nezavolal o pomoc jen ze špásu

...a vysoko nad lat'kou hvězdy

Noc a ke všemu říjnová
hlava státu se neklidně zmítá v polštářích na zahrádkách
 bobtnají už od rána metráky nové jeseně
ostatní chodí kolem a reptají občas odcházejí z domu
 a do noci někde bojují
ale vracejí se
pestří k nerozeznání fešáci od literatury urostlí myslitelé
 sliční malíři
i skvěle nalíčení maskéři
Nějaký čas jako bych všechno věděl o tom jak je třeba
 chovat se v posteli být dokonalý aspoň jako pacient
delší dobu si to zas už nemyslím
mít prostou spolehlivost slunce právě když ozařuje
 pěšiny
a dívky po nich hrdě kráčejí k novým menstruacím
Rozcuchaná hlava vyhlédne z peřin do dějin jak se dalo
 čekat
to co víme o rozmnožování od plachých rodičů nám
 pojednou nestačí brát si pak vlastní matku stranou
 sáhodlouze objasňovat základní hrubé chyby
podrobně jí vysvětlovat kdo je kdo
oč lepší by bylo zacvičit si s ostatními třeba i za cenu
 dočasné samoty na bradlech
nebo to jednoduše rozchodit prosím tady zas některý
 roztržitý humanista ztratil kapesník
za halasného zpěvu cestou do pracovních táborů jsou
 pořád neochvějně koketní

jako krátkozraké dívky (urazí se: paní Palečková)
Ví se ostatně dobře co jsou starosti lidí
narozených právě uprostřed snídaně v trávě
v tom jsme všichni s výložkami nebo bez
navzájem nepostradatelní když si nezištně
 přenecháváme papíry od svačín
Mít se aspoň jedinou noc ve spánku jako předtím
 odpoledne u holiče
Podzim bez obvyklé hrůzy vyjedených talířů
o to strašlivější
jen dívky si statečně kupují nové notové sešitky
na poznámky z hodin matematiky
celý den se emancipují a pak si s úsměvem přicházejí
 k pánům
pro slíbený kousek čokolády

Úporná znovuzrození než se trochu rozcvičí zkrhlá
 víčka
usilovně zaostřit matné obrysy
až je zas vidím v plné kráse: celé své brejle
A znovu soumrak zas věci k povšimnutí i k pouhému
 zaklení
k předhození potlesku diváků
už teď' připravených s umytýma rukama
Když se pak zvedne opona herečky ještě s omluvnými
 pohledy sbírají po scéně rozvěšené prádlo
zatímco z města se do všech stran hrne hřmění
starého železa ruka se znovu cudně skryje v kapse
a je tu večer to o čem se od rána tolik mluvilo
Obrysy bradel stále méně zřetelné v houstnoucí tmě
mezi houstnoucími mračny čím dál důvěrnějšího
 hmyzu už předem plného smavých laskomin

do budoucnosti na naše vystydlé těsto
Až potom táhnou nocí školáci dlouze si svítí baterkou
na svá první zklamání
než zmizí na obzoru do praktického života

Pak už jen vyzuté boty lidí před prahy domů

Průvodce budoucností

Já vím: přidat ještě pár desetníků a dovím se všechno
Kde byl vlastně vyšmelen vesmír a kdo byl Teigem
českého fotbalu
všechno o geniálním porybném jenž si vzal do hrobu
tajemství svých obchůzek
plných svérázného pobrukování amatérské hudby sfér
zmačkané papíry kroků uložené do mlází
v lesním přítmí pro tišší námahu
sotva znatelné neštěstí zvlhlé pochvy
rozvírané zas údivem dokořán vstříc zapomenutým
hrubostem středověku
i posledním vzrušeným něžnostem v setmělém biografu
Teď to přijde: z trosk automobilů vybíhají zduřelí
samci
a vyhrožují si svými holiči zaplivanou podlahou
rodných měst
i strašným nepořádkem v kabelkách milenek (ještě si
promluvíme o jejich lepkavých důvěrnostech)
běhny jazzu běhny politiky
i běhny časného jara každý trochu jinak a jinde plníme
své poslání
po špičkách se vkrádáme mezi uvozovky
jak jsem právě velmi hezky vyjádřil
Jiní už to dopovědí důvěrná úsloví o slámě trčící z bot
na počest toho kdo tu byl nejdůležitější kdo ale dodnes
zachovává inkognito
když tázavě obcházíme nohy pod starou Pragovkou
nejistí zda právě ty

nejsou jeho zůstanu při tomto náznaku a při svých
strašnických cigaretách
jiní a jinde kýchají do bouřky
Hlavně ovšem: nic se nezboří

Zdařilá duha sklenutá napříč hřištěm z branky do branky

Poslat kdekoho do háje není jistě hned surrealismus
vrátit matce někdejší výprask není ještě psychoanalýza
a zvalená postel neznámá víc převrat v erotice
než jiné zahájení třetí války Zmlkne přesto všichni
nad tímž mlčenlivým kráterem
uprostřed břicha

Ne ještě nekončím stále mladší přispěvatelé přibíhají se
svými objevy vytřepávají si vodu z vlasů
a zadýchaně vyprávějí někteří sotva trochu okřejí
už zas vybíhají na osvěžené trávníky
jsem s nimi se štěňaty kdo by konečně neměl rád
kulajdu a to všechno
přůvan jaký je jen mezi pondělím a sobotou
hrdě dosvědčím jak vypadala lidská chodidla
přijde nové Rakousko-Uhersko nebo aspoň štedřejší
velikonoční pomlázka
nové fata morgany v Mao Ce-tungových zjihlých očích
Řekne se: příroda všechno je však v umění podrbat si
záda o svah
rozložit svůj stojan v plenéru bez ohledu k básně
vřesu kolem
a malovat bez oddechu bez sebemenšího zaváhání Ať
tatík konečně vidí co zplodil

Vzpomínám i na jejich ruce jak je spouštěli z oken až na
chodník na zamilované pohledy které posílali shůry
svým sličným dýmkám
i na jejich koketně rudnoucí volata na dráty deštníku
napínané v úporně otvíraných novinách
prostě to všechno na co si potrpím u lidí
Skleněné dlaně přes které šprtají svá slovíčka
včas ukořistěné chvíli před tím než spadly první kapky

—

Dodnes se toho ani tolik nesnědlo
jistě každý má svou představu o tom jak trávit den
jak nejšikovněji rozprodat pozemky na měsíci
a kudy se dostat k oblíbené knize kdyby to mělo být
přes vlastní mrtvolu
Nejdřív je dlouho slyšet jen sílící supění teprv po chvíli
se objeví i zlostně zarudlé čelo
všechno co zbylo tomu kdo vlastnil ranec náramného
vzteku
ted' ale zaboha neví kam ho založil
I já jsem kdysi věřil že vypátrám zloděje své housky
svět však už zkrátka měl zálusk i na můj hlad
stal jsem se tím co jsem jako se prostě zjistí že člověk
drží jehlu že je právě půlnoc
a on že je krejčí
Vedle si sousedé šijí nové děti
jen na ulici jsou lidé příliš nesmělí
mají-li zatleskat sami sobě Leklé ryby nadmuté jako
krávy
právě tak jak to nemělo být

vevena nabobtnalá vodou krajíce cihlového zdiva do
nichž usínají zahryznuti
s usilovnou myšlenkou na smrt příliš zdraví než aby zas
ráno s marnou zuřivostí
netiskli víčka k sobě
Jako vždycky chybí právě jen osudný okamžik
právě tak na letnou představu že ze světa zbyl jen
obrovský popelník
v hale londýnské Burzy A zase do toho vzhůru do kalhot
s gesty utopených se domáhat pozornosti
k humanistickým nitím
zachyceným na šatech vymačkávat si vřídky horečně
k tomu mumlat svá oblíbená předsevzetí
mlčky protestovat proti stávkokazům
právě jen tím že se jich nikdo neptá kde si dávají šít svá
hřebíčková saka

Je čas neustrnout
v rozcvíčkách znehybnělých ukazováčků
vyvolat si všechno podstatné jako dojmy z narkozy zřetelně
slyšet blížící se chroupání
výmluvný důkaz že aspoň dámy se do toho vložily
není proč upírat lidem jejich něžné koncovky správná
„i“ a „y“ na konci sloves lesy před nimiž je třeba
vyzout trepky
a rozeznělé zas všemi vzdechy ze soudních síní
chlupatá prsa primářů podobná skutečným
zpovědnicím
před nimiž se zmítají do noci samy v sobě Tohle byste
si měly s odpuštěním podtrhnout
nakonec vám ještě rádi pochválíme chrupy
jako cirkusačkám po výstupu na volném laně

Když nic tohle nám povolili: dělat si pořadatele při
rvačkách o porcelánové sošky
zabavovat si kladívka na rozbíjení a rozmisťovat hlídky
v oranici okolo velké hromady schnoucích ručníků

Málo platné sestrojovat čím dál důmyslnější nadávky

Co mne se týče mám takový systém
na každou starost jednu knihu
a na každou knihu jednu bednu
jen jedna je prázdná dávno se z ní rozlezli do všech
koutů světa občas rozeznatelní podle drobných ale
užitečných nástrojů v rukou
v Praze U Medvídků nebo někde ještě blíž pravdě
Taky v neděli dopoledne kdy mají zas jednou až do
oběda život před sebou
postávají před krámy
a ty jsou zavřené jejich úsměvy však naznačují
že by si mohli dopřát nový smyčec aspoň tedy na ty
nejbližší
Pořád je tak proč přinést krabici navíc opatřit ji dokonale
čitelným nápisem ČECHY
a střežit ji vprostřed dvorku s pevnou nadějí
že se sem jednou všichni vrátí zpátky

—

Zatím jenom úplně normální krávy táhnou šerem
soumrakem neúprosně pokračujícího přemítání
kahany kymácivě osvětlují vemena pod zralými břichy
na věčnou paměť nám i budoucím v příkladném svazku
průmyslu a zemědělství

nad nímž vlnou dojetím i nejdrsnější oči už dávno
přivyklé táborovým projevům
a jejich ostrému písku
poplivané slunce
a pod ním urážliví bojovníci za barikádou svršků tak
trochu vykořisťování vlastní zvědavostí
především ale lana důkladné kabely kotvící pevně
i za nejvíc úzkostnými pohledy
v rokli pradávného rozbřesku mezi horou knedlíků
a kopcem zelí
tam kde ještě občas přes inflaci menších přeháněk
prochází Národní třída přímo našimi srdci

A zítra znovu Vstříc uhrovitým mladíkům s rádiovkou
jako svým odrazům v zrcadle na prahu protějších domů
ano stále ještě lidé
nos nad knihou srdce na dlani
i proutek v rukávu to se ví
dne přibývá za oknem se vrší čerstvé chleby
polední zvon hlaholí v srdci rodných peřin
až přehluší i naše čelisti ach máti to teprv bude něco pro
tebe
a pro tvou sbírku přísloví
Prší déšť něžně padá mezi přibývajícím mozoly
kopanec
a nové zahřmění
pro jistotu hned z nejvyšších míst
zamířit bez šklebení rovnou nepříteli na varlata bez
váhání vypustit z pusy vítězné „hurá“
a hned za ním i rozběsněnou domovnici
jenom nesmlouvat nefňukat v křížové palbě blesků
o sklenici vody

Jiní se trpělivě probírali lesními odpadky každý nový
pohled do prázdné nory připomněl o něco víc pohled
na suchý krajíc
opětovali mávání máváním dokud se neproklubali
zrudlou dásní
Teď už tedy jenom trochu smutku
na konci nejrušnějšího z nedorozumění andělé
bezvládně visí z nebe nad loňská vysvědčení
tady dole jsou však zase všichni samosebou i já
sám proti krásnému dni
hlavu obklopenou chodidly milenek jako svatozáří
příštích facek
hvězdy začínají probleskovat mezi čerstvým masem
a schnoucími hroudami klobouků
všechno se rodí znovu jako vždycky
jen se stále vzrůstajícím funěním Ach
každý nemůže psát básně jen tak bičem proti nebi
mí švarní vozkové
zdařilá realita všude kolem úžasné závany jak z hrobu
a zkuste odolávat vábí-li rudý plyš koberců
na dno bazénů
Až z Berlína zazní veselé halali
v namrzlých tvářích šťastných otců vyklíčí naráz několik
úsměvů najednou
pak už jen cílevědomé chrápání proti čtyřem stěnám
ruka si najde kladivo to skočí po lívanci
a na vratech stodoly se rázem skví nové slunce
Zase je živo v příbytcích svěřujem s novou důvěrou své
kotníky tlapám masérů svá nedotčená čela příštím
pohádkářům
i neviditelní pořád budeme ti staří lechtiví smíšci

Poránu, metr od pravdy

V jasnějších chvílích kdy jsme viděli dál než na špičku
svého nosu
neviděli jsme nic pěkného
nosy bližních blížící se od lesa
neodvratně jak přibývání chyb v rukopisu
starci zvěřili salámy jeleni starce
a dámy jeleny
Rozcházejí se teď na nová seřadiště váží své klacky
perlíky narychlo v duchu přehlížejí svou slovní
zásobu
někteří zas a zas přeměřují hrbolky svých čel
když je přistihnou vyhánějí okázale anděly ze svých
postelí
a posílají je zpátky na nebe

Povídám: nehraju
když jsem však otevřel oči byl jsem za sakristií sám
na druhém konci náměstí už perně vysloužená lžička
vplouvala z tribuny do úst posledního občana
Nehraju dosvědčoval jsem si poučili mě však že je lépe
počkat
až mě osloví
právníci znovu usilovně smrkali zvolna jsem si začínal
vážit jejich nesnadného povolání
hastroš přišel sdělit hastroši do řvoucí vichřice
jak to při ní sténá v rozklížených knihách
mužské cáry zmítající se s ženskými
v závěji prašné cesty

Občas si šli ulevit do sálu se pak vraceli i s pádly
z někdejšího vodního skautování některý tu a tam se
zapomenutou vážkou
tu a tam
ježabiny jaké mohou dozrát jen když se správně myslí
okouzlení houslisté oddalují smyčec od nástroje
usedají na mez a s otevřenou hubou sami naslouchají
přízraky anekdot už dávno přepracovaných
k nepoznání
tu a tam rovněž: učitelé bez žáků
šlechtici bez varlat bez Hýty i bez Batula
já sám na světě s několika rajčaty
8. června puška nehybně leží na skříní
8. září zůstává otázkou jak na ni dosáhnout
nebe modré tak jako dřív Metr nad lesem malý zapomenutý
balíček v hedvábném papíru
každý ví že jsi tam starý papriko jen trochu líný se ozvat
ti co to už od lesa vzali poklusem teď jenom funí
a rozhlížejí se zklamaně do všech stran
Pořád se ale nikam neletí

K budoucím bicepsům

Čechům

Všechno co ještě v Čechách umí roztáhnout nohy letí
za moře
Takovými větami není dobré začínat
Říkají mi a přátelsky se smějí to proto abych se necítil
tak sám
příliš do smíchu jim však není
ne víc než když se vprostřed noci vyřítí z postele do
kůlny:
nic než hromádky naštípaného dříví trochu sekera
a trochu jen vzpomínka na sekeru Je to krátce klopotný
život
na planetě plné těžko zapamatovatelných anekdot
nad zpřeházenými listy deníků mezi mlýnskými kameny
pilulek
proti hromobití v zátylku
Poplácávání jejich českýma rukama vrháni rozjívěnými
ctiteli až ke hvězdám
na americké vlajce
tiše tedy ať slyšíme jak kape z nedotažených kohoutků
pod saky lidí obnošených k večeru
a zase vyspravených před ranní směnou už jen pár sličných
snílků laškuje s větvičkou
na sklonku veselice vprostřed známého náměstí
Mluví o chvoji myslím však na zarostlé závěje
konkrétních lidských břich

i na možnosti nových přesunů v hlubinách útrob
lze jistě dát přednost vkusnějším eufemismům
vzpomínce na vidinu vlastního palce zatlačujícího
nos zpátky do tváře
jak už tak mezi čtyřmi stěnami zvládáme sami sebe

Tu a tam nás přicházejí navštívit hlučně řinčí řetězy
výhodných nabídek
než tu při odchodu nechají své svalnaté šrajtofle docela
jako by znovu měli přijít
jenom co se změní osvětlení

Dovětek k dějinám

Lidé se rozcházelí lehce znervoznělí
při představě ohyzdných koňských tvarů jak je zas
doma najdou rozvalené
ve vlastních postelích
Poslední úzkostné pohledy k rozvalinám klobouků
snášejším se proti nebi na hlavy sousedů
poslední plechová sukně zařinčí na dláždění
Ještě za soumraku zestárlí veyeuři přicházejí k hradbám
květinu v klopě na nose silné brýle
studují do noci své dávné poznámky na kůži dam
(zpozvdálí okukování normálními čumily)
To co přijde pak po úvodním zahřmění
není už víc než pár mžitek před očima
mírné říjnové revoluce jak se zvedají z pustých strnišť
zatímco vítr vjíždí za lejstry až do peřin
A našich důvěrně známých obryň se zmocňuje nepokoj
zdvihají ruce nad hlavu jak pytle mouky
a s obdivným mumláním si je prohlížejí
Obracel bych se v hrobě
jen mít jistotu že tu jsem vážně sám
mezitím tam venku nové mládí nové důlky v bradě
krásnější a krásnější boule za ušima v trávě na slunci
na krok od znovudobytého letoviska
ani nešpitnou když strýček fízl vypráví jak to bylo
v dávných dobách kdy se lidé rozmnožovali jako psi
a kočky
kdežto čáp nosil děti jen ve vyprávění

dobře vědí že dosud bylo na světě jen pondělí a teprv
oni se narodili v úterý
Známa věc: své porce zakrývají rukama jen špatní
jedlíci
jinak řečeno: zvyklý zpívat
zpívám
zřetelně osvětlen
také o tom jak je dobře vidět

Ještě necelou hodinu
a dojatému sousedu bednáři doručí mou kytici
v touž chvíli kdy včera konečně nechal bušení
i obručí méně stravitelná sousta jsme si pekli na ohýnku
a ještě dlouho do tmy si pak vyprávěli
zatímco poslední oharky Prahy hasly na obzoru
Pak znovu den ze tmy do světla se tu netrhly dveře
nová hledání prášků pro spaní v rychle temnějící
krajině
pocit že jsem v prázdném lese trochu opuštěn
nebo snad jen trochu daleko od zrcadla
I dál však bylo všechno zřetelné zasvěcené kuchyňské
hovory o masu milenek pozorná vyzvání ke společné
prohlídce rukávů
i jejich procítěné: Hynku! Viléme! Bobeši!
občas už jen drsní vojáci vědy ztratí zaklení
na účet zvlášť nepoddajného integrálu
a je tu půlnoc rozjaření občané zvedají ponocného na
ramena Víceméně zdařilá plavba na prostěradlech
je všechno co následuje

Ted' anebo nikdy: další verš
zítra budou pršet deštníky

Neschovávat se aspoň ne docela
dál trčet do budoucnosti aspoň špičkou nosu
nesporně krásnější než naše dnešní omrzliny
jít si vstříc v zrcadle v očích tklivé křišťálové lustry
Jak bych se nepoznal sebe i své lásky na zádech plný
pytel antiperlí
celý svůj proviant
jen pámbů ale ví proč právě já ze všech lidí
se teď mám holit

Jednou s tím bude nutné přestat nepátrat dál po tom co
skrývají dívčí bluzky
vrátit se kudy jsme přišli už bez myšlenek na velkou
nohu rekyňní na potítka umouněných císařoven
pohozená svorně ve škarpe s čvaňháky tramvajaček
také svůj vlastní ranec už radši zanechat
v té vzrůstající skládce doličných předmětů
Však ještě bude veselo přijedou cizinci
už teď v příšeří skladišť rozlehlá sedla bicyklů
na která usednou pedály jak k nim zvolna spustí své
pěstěné ruce
Jistě nezapomínal jsem proto vlastní starosti těžko
přijatelný pocit že nejsme nejlépe hlídáni
s očima zvlhlýma dojetím už podruhé v téže básni
i nadále v duchu soustředěně pomlaskávat
známý půlnoční smích v koutě za sádrovým sousoším
rodičů
(co by se asi stalo kdyby všichni vyprostili hlavy
ze svých železných schránek a důvěrně si sdělili že šlo
jen o hru
bez vítězů
ale i bez trofejí)

Jen oslněné tváře hladových okolo to na co jedlík tak
nerad zapomíná
důmyslné plány nových her do přírody i pod zem
jak se tam bohdá ještě naposled svezem

Jak se blíží večer
city opět přicházejí do módy
večer s přitažlivou záhadou toho co se děje
v prázdných autech zanechaných u kraje chodníků
I po zavření tu s námi otálelo pár princezen
včetně přebornic v sebevraždách skokem
do svačinových sáčků
každá z nich s vlastní hymnou na počest švarného
vychovatele každý z nás sám se svým čekáním
zároveň však i po boku ostatních co zářivá HŮL v plotě
už dnes lze konstatovat přinejmenším na plovárnách
že mezi lidmi nepřekáží víc než ručníky
Zbývá nám využít lépe čas který prospíme
ted' bych tě například rád poslal na výzvědy
o pár let dopředu až tam kde dámy ukazují slunci své
otýpky své oněmělé psíky
samy ještě zaražené tím jak zhurta si došláply
na tajemství korkové hory Věř že by to nebylo jen pro
dárky jimiž tě zahrnou v první den budoucnosti
pro narcistické prsty fabriček balících už ted'
do celofánu sličné pralinky
Se šerem tu je běda znovu i ten ohyzdný rachot zas
bude třeba se třást
že vyváznem jen s trochou krvinek v hrsti
Ze psí boudy se ozve zřetelné zaklení
jen nám líto drazí dobrodruzi
budem vás ted' zas muset uložit k svým starým dopisům

Tak se nemrač ještě tě nezvolili
zatím jen rozprodávají své staré obleky nedočkavě
nahlížejí do vlastních ložnic zda se už začlo
s něžnostmi
s pílí přesvědčených kutilů rozbírají znovu a znovu
důmyslnou konstrukci řeckých tragedií
Ještě v tomhle verši ti přísahám že v nich je ticho celých
pustých letišť
a v příštím už chrápu ze všech sil vstříc pŕlnoci
hodině kdy se změním v hrobníka a kdy tu definitivně
pohřbím
své staré křusky

Boží Lhota

Posvátná kráva krásy drcla do stavení
až se dozrávajícím talentům zjezily viditelně vlasy
člověk ale dál spí Marně buší vařečky zburcovaných
kuchet
do gongů za hbitější pokulhávání
Jen chrápání napříč dějinami jak zas a zas násobí jeho
tragickou velikost
tma a roztmívačky opětných procitnutí
nad stále dokonalejšími skládankami z ubrousků
Otoky nové citovosti dětí skutálených z místních
Parnasů
trčí to tu zas do nového svítání
jak do prázdné láhve od mléka na způsob palců
u nohou
toužících po ucumlání k smrti
předjarní bouřky nebo natáčky do vlasů
nevyspalí mágové z agentur protahují žoviálně davem
své aktovky
trosečníci vyplavovaní na refýže
rovnou před obří přízraky zapomenutých klíčů
od domu
Harašit v nádobí dneška
ne nebudem se přát
vyřídíme to jinak ruka zašmátrá v kamnech
sotva trochu sazí

celý orchestr však rázem zdvíhá krovky nanovo křesla
městských radních bombardují vzpurná zelinářství
bzučení neviditelné mouchy kreslí ve vzduchu tvar
ideální štoudve

Hop! a úlevné vydechnutí pokud to lze rozeznat někdo
se tam v dálce zas vrtí na trůně

jak už si tak vzájemně dáváme mohutnět
svými vzduťými hruděmi mistři v umění hnát to proti
sobě sudokopytníky s lichokopytníky

a naopak Také jistě z druhé strany krtiny
o něco bujařeji do zvlhlé okolní slávy
srdce světa se chvěje v dychtící huspenině
z hlubin latriny vychází nadzemská záře také radium
si pořád vede svou

pohublí andělé naznačují pohledy že je teď bude třeba
nést

jsme pro sami tu však nejsme docela doma
Marně naše tlapa vztažená od lesa
za posledním vyheknutím parníku

Až se ti pak zas v poduškách zatřpytí plomby
v ostrém světle necudných posunků

co bych to zapíral budu šťastný
o nic méně skvělý ani pak až mě zas vzkřísí

Hrst slupek od salámu rozhozená po mapě Asie páté přes
deváté nezapomenutelné ráhnoví z rozlámané
krabičky od sirek

tajemné stopy

a tajemné stopy sádla také v prázdnu po odstavené židli
neprávem přehlížené cáry mlhy v kopřivách
kde bloudí jediná jiskra už osudně daleko od polštářů
se zvlhlým dynamitem

Světě ach užené sýry v rukou lidí
spoutaná zápěstí visí přes okraj kazatelny bude na čase
si oddechnout
Poznám tu všechno jako poprvé

Hospoda U lidí

Rád si představuju pod klobouky pánů budíky jež staví
na odiv

na svých nočních stolcích
cestovní šachy i tužku na řetízku
vedle rozepsaných not

Když ne vy bude to někdo jiný
lidé

Černé větve jimiž vám lesy už zdaleka sahají po srdcích
toporná sousta klesající ke dnu meditací
a ovšem to hlavní: náplast na správné tváři

Naposled to propuklo když si jeden druhému sed na psa
rozutekli se až když do všeho začly prát blesky Půlnoc

černá povidla ze psů hoven a inženýrů
i fešák na chvíli zapomene svou písničku
jen v dálce na plotně bublá moře Hej Slované vzhůru
na záplaty

a jedna za druhou jdou ke dnu za sousty
za chmurami těžkými palečnicemi těch v pozadí

Vysvědčení vytasí až v poslední chvíli
až už zas bude neděle i v srdci
Svět osiřelý až na odvážné akce osamělých lovců prdů
a mírovou demonstraci bot na vzdáleném předměstí

Každý čekal na santusáky jak na spasení
a santusáci jsou tady s rozvahou tahají z kalhot
kapesníky z nichž se sype drobná havěť strážníků

a rozbíhá se světem za potravou po stopách dávno
vypelichaného léta
zarudlí šéfové za okny se chápavě usmívají hrozí nám
přátelsky prstem (ano je to sám generál Palec)
ach kdyby tak oni snesli z půdy své sáně dodnes čerstvé
fábory krve na řídítkách
dosud svěží vůně kolínské nad spáleništěm

Bezmocné hromování otců v korunách stromů
překrývá bouřka

Dodatek: Slovník hlavních výrazů

Básníci: vyschlý potok lemovaný čerstvými básníky.

Baterka, čili tmu mladým.

Bílá (prázdná) stránka čili poušť pro jednoho.

Blankyt: a nad námi prázdná stránka blankytu.

Borůvčí: příroda v kukátku. Dívky se smíchem utíkaly skrýt ruměnc
do borůvčí.

Boty, čili pomníky chodidel.

Brejle: neviditelné mraveniště a viditelné brejle.

Budoucnost: vyhlídka na vidinu nového hoblíku.

Cizinci, šviháci stmívání.

Čelo: stojím před vraty a svět mi civí na čelo.

Češi, kutilové v říji.

Dějiny: fronta na budoucnost. Strýčkové ještě stojí v řadě, tety už
na ně čekají.

Detaily: nevhodnost celku, necudnost detailů.

Divadlo: nebudeš-li v noci zticha, přijde na tebe Národní divadlo.

Dívky, čili to nejlepší z veverek.

Dudy: viz Nebe.

Hoblík: viz Budoucnost.

Hospoda: chodit do hospody jako do sousední kapsy.

Chyby: naše chyby byly jako obvykle nejhezčí.

Japonci, čili oživení v plenéru.

Jitrnice, čili tečka za týdnem. Rozlišovat: tohle je moje žena, a tohle její jitrnice.

Klobouk: někteří z nich nosili své výčitky na hlavě.

Kniha: poslední porce ve vyjedeném domě.

Knihovna, město ke čtení.

Kopřivy, čili zeleň zákulisí.

Kraj lesa, místo na poznámky.

Krajina: zahrádka překypěla.

Krávy: naše krávy proti jejich tankům.

Kuřáci, čili suché ze světáků.

Léto, ráj svatých v plavkách.

Lidé: hrdinové došoustali, zbyli jen lidé.

Máti, pec za almarou.

Město: les v srdci a město před prahem.

Mýtina (louka), čili zezeň zívá.

Náměstí: a když tu nikdo není, obklíčí nás náměstí.

Nebe: viz Dudy.

Neděle, památník Másla.

Nedopalek: na nebi špačci, v popelníku jen nedopalky.

New York, město pro usínání.

Noviny: nechat svět v novinách a zvednout hlavu k nebi.

Oděrky, drobná vyznamenání.

Plnicí pero, čili noční výzbroj.

Piliny: konfety chudých.

Pivo: dudy horkých dní.

Planeta: krajina s Čechami.

Poledne: v poledne i trůn zeje prázdnotou.

Ponocný: co nám chybí, je pořádný ponocný.

Příroda, boží tělocvična.

Ptáci: nebe bez poskvrní, až na pravopisné chyby ptáků.

Sako: chuť na doutník a právo na sako.

Sám, čili svým vlastním polednem.

Slunce, ministerstvo oblohy.

Strašnice: pražské manýry, ale vzdechy jako v lese.

Stmívání: ještě jsme zářili, ale už se v nás stmívalo.

Šuškáni, čili život v rukávníku.

Text, čili s abecedou kolem světa.

Tma, konec ohňostroje.

Tyrš: Jan Hus v sokolském.

Umíněnost: rozverný komár, umíněný velbloud.

Uvozovky: azur se culí pod vousy.

Válka, čili lidské železářství.

Vítězství: sám na slunci, jako po vítězství.

Vlajka: jedna vlajka Ameriky vydá za třicet jitric.

Výlet: do lesa pro zrcadlo.

Zrcadlo, čili konec světa.

Poznámka

Tato kniha bezprostředně navazuje na *Tyršovské přeháňky* (Vokno, Praha 1994); tvoří s nimi ostatně společný celek, „Zábavné dějiny“ (nebo „Básně o lidech“), jehož jsou *Přeháňky* úvodním a *Bar Příroda* závěrečným svazkem. Doslov k *Tyršovským přeháňkám* tak většinou rovněž platí o *Baru Příroda*; také ten je básnickým výprodejem předcházejících dějin a souvisí s obdobnými vyklizovacími pracemi autorových přátel. K *Baru* přesto přísluší i specifický komentář, poznámky *Ze strašnické poetiky*, jež nicméně nabyly schopnosti samostatné plavby a na něž tu tak zatím stačí upozornit. Pro přesnost ještě dodám, že závěrečná báseň Hospoda U lidí vznikla trochu později než celek knihy, až po mém posrpnovém odjezdu do Paříže.

P. K.

Petr Král,

narozen v roce 1941 v Praze, ve znamení Panny. Léta 1969–2006 ztrávil v Paříži a okolí; k dalším oblíbeným městům patří Brno, Brusel, Barcelona, Berlín a Benátky. Návštěvník biografů, hospod a kaváren, bister a restaurací, zadních dvorů, trhů, hřbitovů, panoptik, knihkupectví, krámů s gramodeskami, v mládí obchodů s kravatami, nakonec i muzeí se sbírkami obrazů, hlavně z přelomu 19. a 20. století. Tříkrát ženat, do třetice s Wandou.

Petr Král
Bar Příroda
čili Budoucnost 5 km

Edice Čeští básníci 20. století
Ilustrace Hybrid_Graphics/Shutterstock.com
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 22. 11. 2019

ISBN 978-80-7602-560-8 (epub)
ISBN 978-80-7602-561-5 (pdf)
ISBN 978-80-7602-562-2 (prc)